

Sadržaj

I. *Zakonodavni akti*

UREDBE

- ★ Uredba (EU) 2017/2391 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1059/2003 u pogledu prostornih tipologija (Tercet) 1
- ★ Uredba (EU) 2017/2392 Europskog parlamenta i vijeća od 13. prosinca 2017. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ kako bi se nastavila postojeća ograničenja područja primjene za zrakoplovne djelatnosti i pripremila provedba globalne tržišno utemeljene mjere od 2021. 7
- ★ Uredba (EU) 2017/2393 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2017. o izmjeni uredaba (EU) br. 1305/2013 o potpori ruralnom razvoju iz Europskoga poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), (EU) br. 1306/2013 o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike, (EU) br. 1307/2013 o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike, (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i (EU) br. 652/2014 o utvrđivanju odredaba za upravljanje rashodima koji se odnose na prehrambeni lanac, zdravlje i dobrobit životinja te na biljno zdravstvo i biljni reproduksijski materijal 15

I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2017/2391 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 12. prosinca 2017.

o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1059/2003 u pogledu prostornih tipologija (Tercet)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 338. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Uredbom (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ utvrđena je zajednička statistička klasifikacija prostornih jedinica (Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku, dalje u tekstu „NUTS”) kako bi se omogućilo prikupljanje, kompiliranje i diseminacija usklađenih regionalnih statističkih podataka u Europskoj uniji.
- (2) Komisija je u suradnji s Organizacijom za gospodarsku suradnju i razvoj definirala niz osnovnih i najrelevantnijih prostornih tipologija za razvrstavanje statističkih jedinica utvrđenih Uredbom (EZ) br. 1059/2003.
- (3) U Europskom statističkom sustavu te su tipologije već u upotrebi, osobito stupanj urbanizacije, koji uključuje definiciju gradova.
- (4) Kodifikacija tipologija potrebna je kako bi se utvrdile jednoznačne definicije prostornih tipova i uvjeti za njih, osiguravajući njihovu usklađenu i transparentnu primjenu i stabilizirajući tipologije kako bi se poduprli kompiliranje i diseminacija europskih statistika. Tim statističkim tipologijama ne dovodi se u pitanje određivanje posebnih područja za politike Unije.
- (5) Sustav statističkih mreža trebalo bi primjenjivati u svrhu izračuna prostornih tipova i njihove dodjele predmetnim regijama i područjima jer ti tipovi ovise o distribuciji stanovništva i gustoći naseljenosti u mrežnim ćelijama veličine 1 km².

⁽¹⁾ SL C 209, 30.6.2017., str. 71.

⁽²⁾ SL C 342, 12.10.2017., str. 74.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 14. studenoga 2017. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 4. prosinca 2017.

⁽⁴⁾ Uredba (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničke klasifikacije prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 154, 21.6.2003., str. 1.).

- (6) Trebalo bi razjasniti i niz manje važnih aspekata lokalnih upravnih jedinica (LAU) s ciljem pojednostavnjenja terminologije i mehanizma za dostavu popisa LAU-a Komisiji (Eurostatu) od strane država članica.
- (7) Kako bi se prilagodilo relevantnim promjenama u državama članicama, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u vezi s izmjenom NUTS klasifikacije u Prilogu I., popisa postojećih upravnih jedinica u Prilogu II. i popisa LAU-a u Prilogu III. Uredbi (EZ) br. 1059/2003, u skladu s informacijama koje su dostavile države članice. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽¹⁾. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (8) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za primjenu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji u vezi s primjenom prostornih tipologija i vremenskih okvira koje države članice trebaju prosljediti Komisiji u slučaju bilo koje izmjene NUTS klasifikacije. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.
- (9) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest usklađivanje regionalnog razvrstavanja, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (10) Uredbu (EZ) br. 1059/2003 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EZ) br. 1059/2003 mijenja se kako slijedi:

1. članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 1.

Predmet

1. Ovom se Uredbom utvrđuje zajednička statistička klasifikacija prostornih jedinica (NUTS) kako bi se omogućilo prikupljanje, kompiliranje i diseminacija europskih statistika na različitim prostornim razinama Unije.
2. Razvrstavanje prema NUTS klasifikaciji navedeno je u Prilogu I.
3. NUTS klasifikacija nadopunjuje se lokalnim upravnim jedinicama (LAU) kako su navedene u članku 4.
4. NUTS klasifikacija nadopunjuje se statističkim mrežama kako su navedene u članku 4.a. Te statističke mreže koriste se za izračun prostornih tipologija na temelju stanovništva.
5. NUTS klasifikacija nadopunjuje se prostornim tipologijama Unije, kako su navedene u članku 4.b, dodjelom tipova prostornih jedinica.”;

2. u članku 2. stavak 5. briše se;

⁽¹⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

3. članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Postojeće upravne jedinice koje se koriste za NUTS klasifikaciju navedene su u Prilogu II. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 7.a radi izmjene Priloga II. na temelju promjena u upravnim jedinicama o kojima ju je obavijestila dotična država članica u skladu s člankom 5. stavkom 1.”;

(b) u stavku 5. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Neke neupravne jedinice mogu, međutim, odstupati od tih pragova zbog posebnih zemljopisnih, društveno-ekonomskih, povijesnih, kulturnih ili okolišnih okolnosti, osobito na otocima i u najudaljenijim regijama.”;

4. članak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 4.

Lokalne upravne jedinice

1. U svakoj državi članici na temelju lokalnih upravnih jedinica (LAU) razina NUTS 3 dalje se dijeli na jednu ili dvije dodatne razine prostornih jedinica. Barem jedna od razina LAU-a je upravna jedinica kako je definirana u članku 3. stavku 1. i navedena u Prilogu III. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 7.a radi izmjene popisa LAU-a iz Priloga III. na temelju promjena u upravnim jedinicama o kojima ju je obavijestila dotična država članica u skladu s člankom 5. stavkom 1.

2. U prvih šest mjeseci svake godine države članice prosljeđuju Komisiji (Eurostatu), u odnosu na stanje 31. prosinca prethodne godine, popis LAU-a u kojem su navedene sve promjene i regija razine NUTS 3 kojoj pripadaju. Države članice pritom poštuju elektronički oblik podataka kakav zahtijeva Komisija (Eurostat).

3. Komisija (Eurostat) popis LAU-a objavljuje u posebnom odjeljku svojih internetskih stranica do 31. prosinca svake godine.”;

5. umeću se sljedeći članci:

„Članak 4.a

Statističke mreže

Komisija (Eurostat) održava i objavljuje sustav statističkih mreža na razini Unije u posebnom odjeljku svojih internetskih stranica. Te statističke mreže moraju biti u skladu sa specifikacijama utvrđenima u Uredbi Komisije (EU) br. 1089/2010 (*).

Članak 4.b

Prostorne tipologije Unije

1. Komisija (Eurostat) održava i objavljuje u posebnom odjeljku svojih internetskih stranica tipologije sastavljene od prostornih jedinica na razinama NUTS-a, LAU-a i mrežnih ćelija.

2. Tipologija na temelju mreže utvrđuje se na razini rezolucije mreže 1 km² kako slijedi:

- „urbana središta”,
- „urbani klasteri”,
- „ruralne mrežne ćelije”.

3. Na razini LAU-a utvrđuju se sljedeće tipologije:

(a) stupanj urbanizacije (DEGURBA):

- „urbana područja”:
 - „gradovi” ili „gusto naseljena područja”,
 - „gradovi i predgrađa” ili „srednje gusto naseljena područja”,
- „ruralna područja” ili „rijetko naseljena područja”;

- (b) funkcionalna urbana područja:
- „gradovi” te njihove „zone dnevnih migracija”;

- (c) obalna područja:
- „obalna područja”,
 - „neobalna područja”.

Ako u državi članici postoji više od jedne upravne razine LAU-a, Komisija (Eurostat) se savjetuje s državom članicom kako bi utvrdila upravnu razinu LAU-a koja će se koristiti za dodjelu tipologija.

4. Na razini NUTS 3 utvrđuju se sljedeće tipologije i oznake:

- (a) urbano-ruralna tipologija:
- „pretežno urbane regije”,
 - „prijelazne regije”,
 - „pretežno ruralne regije”;

- (b) tipologija velikih gradova:
- „metropolske regije”,
 - „nemetropolske regije”;

- (c) obalna tipologija:
- „obalne regije”,
 - „neobalne regije”.

5. Komisija provedbenim aktima utvrđuje jedinstvene uvjete za usklađenu primjenu tipologija na razini Unije. Ti uvjeti opisuju metodu prema kojoj će se tipologije dodjeljivati pojedinačnim LAU-ima i regijama razine NUTS 3. Kod primjene jedinstvenih uvjeta Komisija uzima u obzir zemljopisne, društveno-ekonomske, povijesne, kulturne i okolišne okolnosti. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 7.

(*) Uredba Komisije (EU) br. 1089/2010 od 23. studenoga 2010. o provedbi Direktive 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o međuoperativnosti skupova prostornih podataka i usluga u vezi s prostornim podacima (SL L 323, 8.12.2010., str. 11.).”

6. članak 5. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Izmjene NUTS klasifikacije u Prilogu I. donose se u drugoj polovini kalendarske godine, najranije svake tri godine, na temelju mjerila iz članka 3. Ipak, u slučaju znatnijeg preustroja odgovarajuće upravne strukture određene države članice, takve izmjene NUTS klasifikacije mogu se donijeti u kraćim intervalima.

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 7.a radi izmjene NUTS klasifikacije iz prvog podstavka ovog stavka na temelju promjena u prostornim jedinicama o kojima ju je obavijestila dotična država članica u skladu sa stavkom 1. ovog članka. Regionalni podaci koje države članice šalju Komisiji (Eurostatu) temelje se na izmijenjenoj NUTS klasifikaciji počevši od 1. siječnja druge godine nakon donošenja tog delegiranog akta.”;

- (b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. U slučaju da Komisija donese delegirani akt kako je navedeno u stavku 4. dotična država članica prosljeđuje Komisiji (Eurostatu) vremenske okvire za novu regionalnu raspodjelu radi zamjene već prosljeđenih podataka. Dotična država članica prosljeđuje te vremenske okvire do 1. siječnja četvrtre godine nakon donošenja tog delegiranog akta.

Komisija provedbenim aktima utvrđuje jedinstvene uvjete za vremenske okvire i njihovo trajanje uzimajući u obzir izvedivost njihovog prosljeđivanja. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 7.”;

7. članak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 7.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Odbor za Europski statistički sustav. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.”;

8. umeće se sljedeći članak:

„Članak 7.a

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 3. stavka 4., članka 4. stavka 1. i članka 5. stavka 4. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 18. siječnja 2018. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 3. stavka 4., članka 4. stavka 1. i članka 5. stavka 4. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen na temelju članka 3. stavka 4., članka 4. stavka 1. i članka 5. stavka 4. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”;

9. članak 8. briše se;

10. naslov Priloga III. zamjenjuje se sljedećim:

„LOKALNE UPRAVNE JEDINICE”.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 12. prosinca 2017.

Za Europski parlament

Predsjednik

A. TAJANI

Za Vijeće

Predsjednik

M. MAASIKAS

UREDBA (EU) 2017/2392 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 13. prosinca 2017.****o izmjeni Direktive 2003/87/EZ kako bi se nastavila postojeća ograničenja područja primjene za zrakoplovne djelatnosti i pripremila provedba globalne tržišno utemeljene mjere od 2021.**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) 21. konferencija stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (UNFCCC) održana je u Parizu od 30. studenoga do 12. prosinca 2015. Na toj je konferenciji donesen međunarodni sporazum („Pariški sporazum“) radi jačanja globalnog odgovora na klimatske promjene. Pariškim sporazumom utvrđuje se, među ostalim, dugoročni cilj u skladu s nastojanjima da se povećanje globalne temperature zadrži na razini koja je znatno niža od 2 °C iznad razine u predindustrijskom razdoblju te da se ulažu naponi u njegovo zadržavanje na 1,5 °C iznad razine u predindustrijskom razdoblju. Pariški sporazum odobren je u ime Unije Odlukom Vijeća (EU) 2016/1841 ⁽³⁾. Pariški sporazum stupio je na snagu 4. studenoga 2016. Kako bi se ostvarili ciljevi Pariškog sporazuma, svi će sektori morati dati svoj doprinos, a stranke će pripremati, priopćavati i održavati uzastopne nacionalno utvrđene doprinose. Trebalo bi stoga također poduzeti mjere putem Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva (ICAO) s ciljem smanjenja emisija iz međunarodnog zrakoplovstva.
- (2) Zaštita okoliša jedan je od najvažnijih izazova s kojima se suočava Unija. Ciljevi Unije u pogledu okoliša iz članka 191. Ugovora o funkcioniranju Europske unije jesu očuvanje, zaštita i poboljšanje kvalitete okoliša, zaštita ljudskog zdravlja, razborito i racionalno korištenje prirodnih bogatstava te promicanje mjera na međunarodnoj razini za rješavanje regionalnih, odnosno svjetskih problema okoliša, a osobito borba protiv klimatskih promjena.
- (3) Europsko vijeće je u svojim zaključcima od 23. i 24. listopada 2014. utvrdilo obvezujući cilj od najmanje 40 % smanjenja domaćih emisija stakleničkih plinova u cijelom gospodarstvu do 2030. u odnosu na 1990. Vijeće je 6. ožujka 2015. službeno odobrilo taj doprinos Unije i njezinih država članica kao njihov planirani nacionalno utvrđeni doprinos u okviru Pariškog sporazuma. Europsko vijeće je u svojim zaključcima iz listopada 2014. navelo da Unija taj cilj treba ostvariti zajednički na troškovno najučinkovitiji način, pri čemu bi smanjenja do 2030. u odnosu na 2005. u sektorima u sustavu trgovanja emisijama Europske unije („EU sustav trgovanja emisijama“) iznosila 43 %, a u sektorima izvan njega 30 %. Svi bi gospodarski sektori trebali doprinijeti postizanju tih smanjenja emisija. Komisija bi trebala olakšati razmjenu informacija među državama članicama o najboljoj praksi i stečenim iskustvima u sektoru mobilnosti s niskom razinom emisija.

⁽¹⁾ SL C 288, 31.8.2017., str. 75.⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 12. prosinca 2017. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 12. prosinca 2017.⁽³⁾ Odluka Vijeća (EU) 2016/1841 od 5. listopada 2016. o sklapanju, u ime Europske unije, Pariškog sporazuma donesenoga u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (SL L 282, 19.10.2016., str. 1.).

- (4) Reformiran EU sustav trgovanja emisijama koji dobro funkcionira, s unaprijeđenim instrumentom za stabilizaciju tržišta bit će, uz primjenu linearnog faktora i besplatnu dodjelu emisijskih jedinica nakon 2020., glavni europski instrument za postizanje ciljnog smanjenja od 40 % navedenog u zaključcima Europskog vijeća iz listopada 2014. Te bi odredbe trebale biti usklađene s klimatskim ciljevima Unije i njezinim obvezama iz Pariškog sporazuma. Udio koji će biti ponuđen na dražbi trebao bi biti izražen u obliku postotka u Direktivi 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ kako bi se povećala sigurnost planiranja u pogledu odluka o ulaganjima, povećala transparentnost, na najmanju moguću mjeru smanjilo istjecanje ugljika i cjelokupni sustav učinilo jednostavnijim i razumljivijim. Komisija bi u sklopu redovitog izvješćivanja u skladu s Uredbom (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ također trebala ocijeniti ishod pospješujućeg dijaloga 2018. Odredbe Direktive 2003/87/EZ trebalo bi redovito preispitivati s obzirom na međunarodna kretanja i napore poduzete za postizanje ciljeva Pariškog sporazuma, što obuhvaća prvi globalni pregled stanja 2023. te globalne preglede stanja koji će se nakon 2023. provoditi svakih pet godina, radi prikupljanja informacija za određivanje uzastopnih nacionalno utvrđenih doprinosa.
- (5) Unija i njezine države članice od 1997. nastoje ostvariti napredak prema postizanju međunarodnog sporazuma kako bi se smanjili učinci stakleničkih plinova iz zrakoplovstva, a od 2008. na snazi je zakonodavstvo kojim se ograničavaju učinci zrakoplovnih djelatnosti na klimatske promjene s pomoću EU sustava trgovanja emisijama koji djeluje od 2005. Sud Europske unije u svojoj presudi od 21. prosinca 2011. ⁽³⁾ presudio je da se uključivanjem zrakoplovnih djelatnosti u EU sustav trgovanja emisijama u skladu s Direktivom 2008/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ ne krši međunarodno pravo. Kako bi se olakšao napredak u ICAO-u, Unija je u dva navrata donijela vremenski ograničena odstupanja od EU sustava trgovanja emisijama u svrhu ograničavanja obveza u pogledu usklađenosti na emisije iz letova između zračnih luka smještenih u Europskom gospodarskom prostoru (EGP), uz jednako postupanje prema operatorima zrakoplova na istim linijama neovisno o njihovu poslovnom nastanu. Najnovijim odstupanjem od EU sustava trgovanja emisijama, utvrđenim u Uredbi (EU) br. 421/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾, obveze u pogledu usklađenosti ograničene su na letove unutar EGP-a od 2013. do 2016. te su njime predviđene moguće promjene područja primjene sustava u pogledu djelatnosti prema zračnim lukama smještenima izvan EGP-a i iz njih od 1. siječnja 2017. nadalje, nakon preispitivanja utvrđenog u toj uredbi.
- (6) Rad ICAO-a na tržišno utemeljenoj mjeri za emisije iz međunarodnog zrakoplovstva jedan je od elemenata tzv. „košarice mjera” za postizanje cilja ugljično neutralnog rasta od 2020. („CNG 2020.”) i trebalo bi ga dopuniti napretkom u upravljanju zračnim prometom i pogonskim tehnologijama. Stalni razvoj strategija i programa za istraživanje bit će ključan za tehnološke inovacije i operativna poboljšanja koji su potrebni kako bi se premašio cilj CNG 2020. i postiglo potpuno smanjenje emisija na razini cijelog sektora.
- (7) Na razini Unije usvojeno je nekoliko mjera koje za cilj imaju sprečavanje fragmentacije europskog zračnog prostora kako bi se unaprijedio protok zračnog prometa i nadzor nad upotrebom zračnog prostora i tako smanjile emisije. Države članice obvezale su se na provedbu koncepta jedinstvenog europskog neba, pri čemu se uzima u obzir očekivani porast opsega zračnog prometa sljedećih godina. Kako bi se ostvario napredak u upravljanju zračnim prometom, potrebno je ubrzati provedbu Zajedničkog poduzeća za istraživanje o upravljanju zračnim prometom jedinstvenog europskog neba (SESAR). Poboljšanju učinkovitosti i smanjenju emisija iz zrakoplovstva također će se doprinijeti drugim mjerama kao što su upotreba GNSS-a za satelitsku navigaciju, zajedničke tehnološke inicijative poput Clean Sky I i Clean Sky II te istraživački programi Unije, poput Obzora 2020. i njegovih nasljednika.

(1) Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

(2) Uredba (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o mehanizmu za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova i za izvješćivanje o drugim informacijama u vezi s klimatskim promjenama na nacionalnoj razini i razini Unije te stavljanju izvan snage Odluke br. 280/2004/EZ (SL L 165, 18.6.2013., str. 13.).

(3) Presuda Suda od 21. prosinca 2011., Air Transport Association of America i drugi protiv Secretary of State for Energy and Climate Change, C-366/10, ECLI:EU:C:2011:864.

(4) Direktiva 2008/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ radi uključivanja zrakoplovnih djelatnosti u sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice (SL L 8, 13.1.2009., str. 3.).

(5) Uredba (EU) br. 421/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice s ciljem provedbe međunarodnog sporazuma o primjeni jedinstvene globalne tržišno utemeljene mjere na emisije iz međunarodnog zrakoplovstva do 2020. (SL L 129, 30.4.2014., str. 1.).

- (8) S obzirom na rezoluciju donesenu na 39. skupštini ICAO-a u listopadu 2016. o provedbi globalne tržišno utemeljene mjere od 2021. za neutralizaciju emisija iz međunarodnog zrakoplovstva iznad razina iz 2020., za 2018. predviđeno je donošenje standarda i preporučenih praksi ICAO-a kako bi se tu rezoluciju dopunilo te omogućilo provedbu globalnog sustava. Međutim, za konkretnu operacionalizaciju bit će potrebno djelovanje stranaka ICAO-a na nacionalnoj razini. Osim toga, ICAO treba razraditi upravljačke mehanizme, uključujući sustav registara. U tom kontekstu, kako bi ICAO dobio na zamahu te kako bi se olakšalo operacionalizaciju programa ICAO-a, postojeće odstupanje od obveza iz EU sustava trgovanja emisijama za letove u treće zemlje i iz njih trebalo bi produljiti do 31. prosinca 2023., podložno preispitivanju, kako bi se omogućilo stjecanje iskustva potrebnog za provedbu programa ICAO-a. Zbog produljenja odstupanja količina emisijskih jedinica za dražbu i besplatno izdavanje, uključujući one iz posebne rezerve, trebala bi ostati razmjerna smanjenju obveze predaje. Od 1. siječnja 2021. nadalje broj emisijskih jedinica koje se dodjeljuju operatorima zrakoplova trebalo bi godišnje smanjivati u skladu s linearnim faktorom smanjenja koji se primjenjuje na sve druge sektore u EU sustavu trgovanja emisijama, podložno preispitivanju s obzirom na provedbu programa ICAO-a. Preispitivanje će biti pripremljeno potpuno u skladu sa smjernicama u pogledu bolje izrade propisa, uz odgovarajuća savjetovanja sa svim dionicima, uključujući države članice. Emisijske jedinice koje nisu dodijeljene iz posebne rezerve trebalo bi i dalje poništavati.
- (9) Prihode dobivene od prodaje emisijskih jedinica na dražbi, ili njihov ekvivalent u financijskoj vrijednosti, trebalo bi upotrijebiti za borbu protiv klimatskih promjena u Uniji i trećim zemljama, između ostalog i za smanjivanje emisija stakleničkih plinova, prilagođavanje učincima klimatskih promjena u Uniji i trećim zemljama, a posebno u zemljama u razvoju, za financiranje istraživanja i razvoja radi ublažavanja i prilagođavanja, između ostalog u području aeronautike, zračnog prometa i održivih alternativnih goriva u sektoru zrakoplovstva, za smanjenje emisija s pomoću prometa s niskim emisijama i pokrivanje troška upravljanja EU sustavom trgovanja emisijama. Države članice koje se tim prihodima koriste za sufinanciranje istraživanja i inovacija trebale bi posvetiti posebnu pozornost programima ili inicijativama u okviru Devetog okvirnog programa za istraživanje (FP9). Za ispunjavanje obveza Unije ključno je osigurati transparentnost u vezi s upotrebom prihoda dobivenih od prodaje emisijskih jedinica na dražbi u skladu s Direktivom 2003/87/EZ putem podnošenja izvješća od strane država članica u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) br. 525/2013.
- (10) Okolišni integritet EU sustava trgovanja emisijama trebalo bi zaštititi od rizika isteka obveza za operatore zrakoplova i druge subjekte koje reguliraju države članice. Emisijske jedinice koje izdaju takve države članice trebalo bi stoga moći iskoristiti jedino ako ne postoji rizik od obveze predaje emisijskih jedinica za emisije isteknu na način kojim se potkopava okolišni integritet EU sustava trgovanja emisijama. Komisiji bi trebalo dodijeliti ovlast za poduzimanje mjera potrebnih da se na odgovarajući način zaštiti okolišni integritet EU sustava trgovanja emisijama. Takve mjere trebale bi biti na snazi dok više ne budu potrebne zbog promjene okolnosti.
- (11) S obzirom na to da tek treba osmisliti ključne značajke globalne tržišno utemeljene mjere i da njezina provedba ovisi o nacionalnom zakonodavstvu koje utvrđuju države i regije koje u njoj sudjeluju, Komisija bi trebala redovito izvješćivati Europski parlament i Vijeće o napretku u pregovorima ICAO-a, a posebno o relevantnim instrumentima koje je donio ICAO, uključujući standarde i preporučene prakse, mjerama koje su treće zemlje poduzele za provedbu globalne tržišno utemeljene mjere koja će se primjenjivati na emisije za razdoblje od 2021. do 2035., nastojanjima za uspostavu ambicioznih i obvezujućih mjera radi postizanja dugoročnog cilja sektora zrakoplovstva, odnosno prepolovljivanja emisija CO₂ iz zrakoplovstva do 2050. u odnosu na razine iz 2005., te drugim relevantnim međunarodnim zbivanjima i primjenjivim instrumentima, kao što su pravila u okviru UNFCCC-a i Pariškog sporazuma o tržištima ugljika i obračunu. Kad se postigne jasnoća u pogledu prirode i sadržaja instrumenata ICAO-a i prije početka globalne tržišno utemeljene mjere ICAO-a, Komisija bi trebala predstaviti izvješće u kojem bi trebala razmotriti načine provedbe tih instrumenata u pravo Unije putem revizije Direktive 2003/87/EZ. Komisija bi prema potrebi trebala dodatno razmotriti pravila koja se primjenjuju na letove unutar EGP-a. Pritom bi se u izvješću Komisije trebala odražavati potreba za osiguravanjem usklađenosti s pravom Unije, posebno kako bi se izbjeglo bilo kakvo narušavanje tržišnog natjecanja i kako bi se na najmanju moguću mjeru smanjilo nepotrebno administrativno opterećenje za države članice i operatore zrakoplova. Komisija bi svojem izvješću prema potrebi trebala priložiti prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću usklađen s osiguravanjem doprinosa zrakoplovstva obvezi Unije u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova u cijelom gospodarstvu do 2030.
- (12) S ciljem pripreme za provedbu globalne tržišno utemeljene mjere ICAO-a potrebno je što je prije moguće imati na raspolaganju relevantne podatke o emisijama iz zrakoplovnih djelatnosti. Te emisije trebalo bi pratiti, o njima izvješćivati te ih verificirati u skladu s načelima koja se primjenjuju na praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz zrakoplovnih djelatnosti u okviru Direktive 2003/87/EZ. U skladu s time Komisija bi trebala donijeti odredbe o praćenju, izvješćivanju i verifikaciji za potrebe provedbe globalnih tržišno utemeljenih mjera ICAO-a kojima se izbjegava narušavanje tržišnog natjecanja. Te bi odredbe trebale biti u skladu s načelima sadržanima u uredbi iz

članka 14. stavka 1. Direktive 2003/87/EZ te bi njima trebalo osigurati da se podnesena izvješća o emisijama verificiraju u skladu s načelima i kriterijima verifikacije iz članka 15. te direktive. Te bi odredbe trebalo donijeti u skladu s postupkom koji se primjenjuje za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju u okviru Direktive 2003/87/EZ.

- (13) Zrakoplovstvo također utječe na klimu tako što se na velikim visinama ispuštaju dušikovi oksidi, vodena para, sulfati i čestice čađe, što bi prema znanstvenim istraživanjima moglo imati znatan učinak na klimu. Međuvladin panel o klimatskim promjenama procijenio je da je ukupan učinak zrakoplovstva na klimu trenutačno dva do četiri puta veći nego što je u prošlosti iznosio ukupni učinak samo emisija ugljikova dioksida od zrakoplovstva. Dok se čeka znanstveni napredak, sve bi učinke zrakoplovstva na klimu trebalo rješavati u mjeri u kojoj je to moguće. U Direktivi 2008/101/EZ u 2008. predviđen je prijedlog Komisije o dušikovim oksidima. Unatoč tehničkim i političkim teškoćama u tom području Komisija bi trebala ubrzati rad na tome. Također bi trebalo promicati istraživanja o stvaranju kondenzacijskih tragova i njihovoj preobrazbi u oblake iz roda cirusa, o manjim izravnim učincima sulfatnih aerosola i čađe te o djelotvornim mjerama za ublažavanje posljedica, uključujući operativne i tehničke mjere.
- (14) Radi pojednostavnjenja te kako bi se smanjilo administrativno opterećenje, operatori zrakoplova s emisijama nižim od 3 000 tona CO₂ godišnje iz letova unutar EGP-a trebali bi u pogledu verifikacije svojih emisija imati koristi od uporabe alata za male emitente odobrenog na temelju Uredbe Komisije (EU) br. 606/2010 ⁽¹⁾. Trebalo bi se i dalje smatrati da nekomercijalni operatori zrakoplova koji ispuštaju manje od 1 000 tona CO₂ godišnje ispunjavaju zahtjeve iz Direktive 2003/87/EZ za sljedećih 10 godina tijekom kojih bi trebalo razraditi mjere kako bi ubuduće svi operatori davali svoj doprinos smanjenju emisija.
- (15) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, to jest produljenje postojećih ograničenja područja primjene za zrakoplovne djelatnosti do 31. prosinca 2023. i pripremu provedbe globalne tržišno utemeljene mjere od 2021., ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njihova opsega ili učinaka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (16) Nužno je osigurati pravnu sigurnost za operatore zrakoplova i nacionalna tijela uzimajući u obzir 30. travnja 2018. kao rok za predaju određen u Direktivi 2003/87/EZ. Sukladno tome, ova bi Uredba trebala stupiti na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.
- (17) Direktivu 2003/87/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Direktiva 2003/87/EZ mijenja se kako slijedi:

1. u članku 3.c umeće se sljedeći stavak:

„3.a. Sve dodjele emisijskih jedinica za zrakoplovne djelatnosti prema zračnim lukama smještenima u zemljama izvan Europskoga gospodarskog prostora (EGP) i iz njih nakon 31. prosinca 2023. podliježu preispitivanju iz članka 28.b.”;

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 606/2010 od 9. srpnja 2010. o odobravanju pojednostavljenog alata Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (Eurocontrol) za procjenu potrošnje goriva određenih operatora zrakoplova koji su mali emitenti (SL L 175, 10.7.2010., str. 25.).

2. u članku 3.d stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Od 1. siječnja 2013. 15 % emisijskih jedinica nudi se na dražbi. Komisija provodi studiju o sposobnosti sektora zrakoplovstva da prenese troškove CO₂ svojim kupcima, u odnosu na EU sustav trgovanja emisijama i globalnu tržišno utemeljenu mjeru koju je razvila Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva (ICAO). Tom studijom procjenjuje se sposobnost sektora zrakoplovstva da prenese troškove potrebnih emisijskih jedinica, uspoređujući to s industrijama i energetskim sektorom, s namjerom da se podnese prijedlog za povećanje postotka prodaje na dražbi na temelju preispitivanja iz članka 28.b stavka 2., uzimajući u obzir analizu prenesenih troškova te uzimajući u obzir usklađivanje s drugim sektorima i konkurentnost među različitim načinima prijevoza.”;

3. u članku 3.d stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Sve prihode dobivene od prodaje emisijskih jedinica na dražbi trebalo bi upotrijebiti za borbu protiv klimatskih promjena u Europskoj uniji i trećim zemljama, između ostalog za smanjivanje emisija stakleničkih plinova, za prilagođavanje učincima klimatskih promjena u Uniji i trećim zemljama, posebno u zemljama u razvoju, za financiranje istraživanja i razvoja s ciljem ublažavanja i prilagođavanja, uključujući posebice područja aeronautike i zračnog prijevoza, za smanjenje emisija putem prometa s niskim emisijama i za pokrivanje troškova upravljanja EU sustavom trgovanja emisijama. Prihode od prodaje na dražbi također bi trebalo iskoristiti za financiranje zajedničkih projekata za smanjenje emisija stakleničkih plinova iz sektora zrakoplovstva, poput Zajedničkog poduzeća za istraživanje o upravljanju zračnim prometom jedinstvenog europskog neba (SESAR) i zajedničkih tehnoloških inicijativa Clean Sky te svih inicijativa kojima se omogućuje široka upotreba GNSS-a za satelitsku navigaciju i interoperabilni kapaciteti u svim državama članicama, osobito projekata usmjerenih na unapređenje infrastrukture zračne plovidbe, pružanja usluga zračne plovidbe i upotrebe zračnog prostora. Primitke od prodaje na dražbi moglo bi se isto tako upotrijebiti za financiranje doprinosa Fondu za globalnu energetska učinkovitost i obnovljive izvore energije i mjera za sprečavanje krčenja šuma. Države članice koje se tim prihodima koriste za sufinanciranje istraživanja i inovacija posebnu pozornost posvećuju programima ili inicijativama u okviru Devetog okvirnog programa za istraživanje (FP9). Transparentnost u vezi s upotrebom prihoda dobivenih od prodaje emisijskih jedinica na dražbi u skladu s ovom Direktivom ključna je za ispunjavanje obveza Unije.

Države članice obavješćuju Komisiju o mjerama poduzetima na temelju prvog podstavka ovog stavka.”;

4. u članku 12. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Za razdoblje do 31. prosinca 2020. države članice osiguravaju da do 30. travnja svake godine operator svakog postrojenja preda broj emisijskih jedinica, osim onih izdanih u skladu s poglavljem II., jednak ukupnim emisijama u prethodnoj kalendarskoj godini iz tog postrojenja, verificiranih u skladu s člankom 15., te da te emisijske jedinice nakon toga budu poništene. Za razdoblje koje počinje od 1. siječnja 2021. države članice osiguravaju da do 30. travnja svake godine operator svakog postrojenja preda broj emisijskih jedinica jednak ukupnim emisijama u prethodnoj kalendarskoj godini iz tog postrojenja, verificiranih u skladu s člankom 15., te da te emisijske jedinice nakon toga budu poništene, podložno preispitivanju iz članka 28.b.”;

5. u članku 12. ispred stavka 3.a umeće se sljedeći stavak:

„3.-a Kada je to potrebno i sve dok je to potrebno, kako bi se zaštitio okolišni integritet EU sustava trgovanja emisijama, operatorima zrakoplova i drugim subjektima u EU sustavu trgovanja emisijama zabranjuje se uporaba emisijskih jedinica koje je izdala država članica, a za koje obveze za operatore zrakoplova i druge subjekte istječu. Pravni akt iz članka 19. uključuje mjere potrebne u slučajevima iz ovog stavka.”;

6. članak 28.a mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Odstupanja koja se primjenjuju prije provedbe globalne tržišno utemeljene mjere ICAO-a”;

(b) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećima:

„(a) svih emisija iz letova u zračne luke smještene u zemljama izvan EGP-a i iz njih svake kalendarske godine od 1. siječnja 2013. do 31. prosinca 2023., podložno preispitivanju iz članka 28.b;

(b) svih emisija iz letova između zračne luke smještene u nekoj od najudaljenijih regija u smislu članka 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i zračne luke smještene u nekoj drugoj regiji EGP-a svake kalendarske godine od 1. siječnja 2013. do 31. prosinca 2023., podložno preispitivanju iz članka 28.b.”;

ii. točka (c) briše se;

(c) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Odstupajući od članaka 3.e i 3.f, operatorima zrakoplova za koje vrijede odstupanja predviđena u stavku 1. točkama (a) i (b) ovog članka svake se godine izdaju besplatne emisijske jedinice u broju umanjenom razmjerno umanjenu obveze predaje predviđene u tim točkama.

Odstupajući od članka 3.f stavka 8., emisijske jedinice koje ne budu dodijeljene iz posebne rezerve poništavaju se.

Od 1. siječnja 2021. godine broj emisijskih jedinica dodijeljenih operatorima zrakoplova podliježe primjeni linearnog faktora iz članka 9., podložno preispitivanju iz članka 28.b.

U pogledu djelatnosti u razdoblju od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2023. države članice prije 1. rujna 2018. objavljuju broj zrakoplovnih emisijskih jedinica dodijeljenih svakom operatoru zrakoplova.”;

(d) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Odstupajući od članka 3.d. stavka 3., broj emisijskih jedinica koji svaka država članica treba ponuditi na dražbi za razdoblje od 1. siječnja 2013. do 31. prosinca 2023. umanjuje se tako da odgovara njezinu udjelu dodijeljenih emisija iz zrakoplovstva iz letova koji ne podliježu odstupanjima predviđenima u stavku 1. točkama (a) i (b) ovog članka.”;

(e) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Odstupajući od članaka 3.g, 12., 15. i 18.a, ako su ukupne godišnje emisije operatora zrakoplova niže od 25 000 tona CO₂ ili ako su ukupne godišnje emisije operatora zrakoplova niže od 3 000 tona CO₂ iz letova koji nisu oni navedeni u stavku 1. točkama (a) i (b) ovog članka, njegove emisije smatraju se verificiranim emisijama ako su utvrđene alatom za male emitente koji je odobren na temelju Uredbe Komisije (EU) br. 606/2010 (*) i koji je Eurocontrol dopunio podacima iz svojeg programa za podršku sustavu trgovanja emisijama. Države članice mogu provoditi pojednostavnjene postupke za nekomercijalne operatore zrakoplova ako takvi postupci ne pružaju ništa manje preciznosti od alata za male emitente.

(*) Uredba Komisije (EU) br. 606/2010 od 9. srpnja 2010. o odobravanju pojednostavljenog alata Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (Eurocontrol) za procjenu potrošnje goriva određenih operatora zrakoplova koji su mali emitenti (SL L 175, 10.7.2010., str. 25.).”;

(f) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Stavak 1. ovog članka primjenjuje se na zemlje s kojima je postignut sporazum u skladu s člankom 25. ili 25.a samo u skladu s uvjetima takvog sporazuma.”;

(g) stavak 8. briše se;

7. umeću se sljedeći članci:

„Članak 28.b

Izvješćivanje i preispitivanje koje obavlja Komisija u vezi s provedbom globalne tržišno utemeljene mjere ICAO-a

1. Komisija prije 1. siječnja 2019., a nakon toga u redovitim vremenskim razmacima izvješćuje Europski parlament i Vijeće o napretku u pregovorima ICAO-a o provedbi globalne tržišno utemeljene mjere koja se treba primjenjivati na emisije od 2021., a posebice u vezi sa sljedećim: i. relevantnim instrumentima ICAO-a, uključujući

standarde i preporučene prakse; ii. preporukama koje je u vezi s globalnom tržišno utemeljenom mjerom odobrilo Vijeće ICAO-a; iii. uspostavom globalnog registra; iv. domaćim mjerama koje su treće zemlje poduzele za provedbu globalne tržišno utemeljene mjere koju treba primijeniti na emisije od 2021.; v. posljedicama rezervi trećih zemalja; i vi. drugim relevantnim međunarodnim kretanjima i primjenjivim instrumentima.

U skladu s globalnim pregledom stanja UNFCCC-a Komisija također izvješćuje o naporima koji se ulažu u ostvarivanje dugoročnog cilja smanjenja emisija iz sektora zrakoplovstva, odnosno prepolovljivanja emisija CO₂ iz zrakoplovstva do 2050. u odnosu na razine iz 2005.

2. U roku od 12 mjeseci nakon što ICAO donese relevantne instrumente i prije nego što globalna tržišno utemeljena mjera postane operativna, Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojem razmatra kako se revizijom ove Direktive ti instrumenti mogu provesti u pravo Unije. Komisija u tom izvješću također, prema potrebi, razmatra pravila koja se primjenjuju na letove unutar EGP-a. Komisija također razmatra ambicije i sveobuhvatni okolišni integritet globalne tržišno utemeljene mjere, uključujući njezinu opću ambiciju u vezi s ciljevima iz Pariškog sporazuma, razinu sudjelovanja, njezinu provedivost, transparentnost, sankcije za neusklađenost, postupke za sudjelovanje javnog sektora, kvalitetu jedinica za neutralizaciju emisija, praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija, registre, odgovornost te pravila o upotrebi biogoriva. Osim toga, u izvješću se razmatra je li potrebno revidirati odredbe donesene na temelju članka 28.c stavka 2.

3. Komisija izvješću iz stavka 2. ovog članka prema potrebi prilaže prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću o izmjeni, brisanju, produljenju ili zamjeni odstupanja predviđenih člankom 28.a, koji je u skladu s obvezom Unije u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova u cijelom gospodarstvu za 2030. s ciljem očuvanja okolišnog integriteta i učinkovitosti klimatskog djelovanja Unije.

Članak 28.c

Odredbe za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju u svrhu globalne tržišno utemeljene mjere

1. Komisija donosi odredbe za odgovarajuće praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija u svrhu provedbe globalne tržišno utemeljene mjere ICAO-a za sve linije koje su njome obuhvaćene. Te odredbe temelje se na relevantnim instrumentima koji se donose u okviru ICAO-a, njima se izbjegava bilo kakvo narušavanje tržišnog natjecanja, usklađene su s načelima sadržanima u uredbi iz članka 14. stavka 1. te se njima osigurava da se podnesena izvješća o emisijama verificiraju u skladu s načelima i kriterijima verifikacije iz članka 15.

2. Odredbe iz stavka 1. ovog članka donose u skladu s postupkom iz članaka 14. i 15.”;

8. u članku 30. dodaje se sljedeći stavak:

„5. Komisija prije 1. siječnja 2020. predstavlja ažuriranu analizu učinaka zrakoplovstva koji nisu povezani s emisijama CO₂, kojoj se prema potrebi prilaže prijedlog o najboljem načinu hvatanja ukoštac s tim učincima.”;

9. u Prilogu I. točki (k) godina „2020.” zamjenjuje se godinom „2030.”

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 13. prosinca 2017.

Za Europski parlament

Predsjednik

A. TAJANI

Za Vijeće

Predsjednik

M. MAASIKAS

UREDBA (EU) 2017/2393 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 13. prosinca 2017.**

o izmjeni uredaba (EU) br. 1305/2013 o potpori ruralnom razvoju iz Europskoga poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), (EU) br. 1306/2013 o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike, (EU) br. 1307/2013 o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike, (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i (EU) br. 652/2014 o utvrđivanju odredaba za upravljanje rashodima koji se odnose na prehrambeni lanac, zdravlje i dobrobit životinja te na biljno zdravstvo i biljni reprodukcijski materijal

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 42., članak 43. stavak 2. i članak 168. stavak 4. točku (b),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽³⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽⁴⁾,

budući da:

- (1) Kako bi se osigurala pravna sigurnost te usklađena i nediskriminirajuća provedba potpore mladim poljoprivrednicima, potrebno je osigurati da u kontekstu ruralnog razvoja „datum uspostavljanja” iz uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ i iz drugih relevantnih pravila znači datum na koji podnositelj zahtjeva izvodi ili dovršava radnju povezanu s uspostavljanjem po prvi put te da se zahtjev za potporu treba podnijeti najkasnije 24 mjeseca nakon tog datuma. Nadalje, iskustvo u pregovorima o programima pokazalo je da bi trebalo pojasniti pravila za zajedničko uspostavljanje poljoprivrednih gospodarstava mladih poljoprivrednika i pragove za pristup potpori iz članka 19. stavka 4. Uredbe (EU) br. 1305/2013 te da bi trebalo racionalizirati odredbe o trajanju poslovnog plana.
- (2) Kako bi se upravljačkim tijelima država članica olakšala provedba savjetodavnih usluga i usluga osposobljavanja, status korisnika u okviru te mjere trebalo bi proširiti na ta tijela, a istodobno bi trebalo osigurati da pružatelja usluge bira tijelo koje je funkcionalno neovisno o tim upravljačkim tijelima te da se provjere provode na razini pružatelja savjetodavnih usluga ili usluga osposobljavanja.
- (3) Kako bi se potaklo sudjelovanje u programima kvalitete, poljoprivrednici ili skupine poljoprivrednika koji u takvim programima sudjeluju u razdoblju od pet godina koje prethodi zahtjevu za potporu trebali bi moći sudjelovati u maksimalnom trajanju od pet godina, uzimajući pritom na odgovarajući način u obzir trajanje početnog sudjelovanja u programu.

⁽¹⁾ SL C 91, 23.3.2017., str. 1.

⁽²⁾ SL C 75, 10.3.2017., str. 63.

⁽³⁾ SL C 306, 15.9.2017., str. 64.

⁽⁴⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 12. prosinca 2017. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 12. prosinca 2017.

⁽⁵⁾ Uredba (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 (SL L 347, 20.12.2013., str. 487.).

- (4) Kako bi bili dovoljno privlačni privatnom sektoru, od ključne je važnosti da se financijski instrumenti oblikuju i provode na fleksibilan i transparentan način. Međutim, iskustvo je pokazalo da se određenim pravilima prihvatljivosti koja se odnose na pojedinačnu mjeru ograničava uporaba financijskih instrumenata u programima ruralnog razvoja kao i fleksibilna uporaba financijskih instrumenata od strane upravitelja fondova. Stoga je primjereno predvidjeti da se određena pravila prihvatljivosti koja se odnose na pojedinačnu mjeru ne primjenjuju na financijske instrumente. Zbog istog razloga primjereno je predvidjeti i da se početna pomoć mladim poljoprivrednicima iz članka 19. Uredbe (EU) br. 1305/2013 može pružiti i u obliku financijskih instrumenata. S obzirom na te izmjene, ako se potpora za ulaganja iz članka 17. Uredbe (EU) br. 1305/2013 dodjeljuje u obliku financijskih instrumenata, trebalo bi predvidjeti da se ulaganjem mora doprinijeti jednom ili više prioriteta Unije za ruralni razvoj.
- (5) Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje u odnosu na provedbu načela izbjegavanja dvostrukog financiranja u vezi s ekologizacijom, države članice trebale bi imati mogućnost primjene fiksnog prosječnog odbitka na sve dotične korisnike koji obavljaju dotičnu vrstu djelatnosti ili provode podmjere.
- (6) Poljoprivrednici su danas zbog promjena na tržištu izloženi sve većim gospodarskim rizicima. Međutim, ti gospodarski rizici ne utječu jednako na sve poljoprivredne sektore. Stoga bi države članice trebale imati mogućnost da u propisno opravdanim slučajevima pomognu poljoprivrednicima s pomoću instrumenta za stabilizaciju prihoda za pojedinačni sektor, posebno za sektore suočene sa znatnim padom prihoda, čime bi se ostvario znatan ekonomski učinak za određeno ruralno područje, pod uvjetom da pad prihoda premašuje prag od najmanje 20 %. Kako bi se osiguralo da instrument za stabilizaciju prihoda za pojedinačni sektor bude djelotvoran i prilagođen posebnim okolnostima država članica, države članice trebale bi imati mogućnost da na fleksibilan način u svojim programima ruralnog razvoja utvrde prihod koji se treba uzeti u obzir za aktivaciju instrumenta. Istodobno i s ciljem promicanja uporabe osiguranja među poljoprivrednicima, prag za smanjenje proizvodnje primjenjiv na osiguranje trebalo bi smanjiti na 20 %. Osim toga, radi praćenja rashoda nastalih u okviru instrumenta za stabilizaciju prihoda za pojedinačni sektor i osiguranja, trebalo bi prilagoditi sadržaj financijskog plana programa.
- (7) Poseban zahtjev za izvješćivanjem o mjeri upravljanja rizikom u 2018. iz članka 36. stavka 5. Uredbe (EU) br. 1305/2013 već je obuhvaćen izvješćem Europskom parlamentu i Vijeću o nadzoru i evaluaciji zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) iz članka 110. stavka 5. Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Stoga bi članak 36. stavak 5. drugi podstavak Uredbe (EU) br. 1305/2013 trebalo izbrisati.
- (8) Kada je riječ o uzajamnim fondovima za poljoprivrednike u svim sektorima, čini se da se zabranom uplaćivanja bilo kakvog početnog dioničkog kapitala iz javnih sredstava, utvrđenom u članku 38. stavku 3. i članku 39. stavku 4. Uredbe (EU) br. 1305/2013, sprečava djelotvorno funkcioniranje tih fondova. Stoga bi tu zabranu trebalo izbrisati. Također je primjereno proširiti područja koja mogu biti obuhvaćena financijskim doprinosima u uzajamne fondove tako da se doprinosima mogu dopuniti godišnje uplate u fondove te da se oni mogu odnositi na njihov početni dionički kapital.
- (9) Potpore za ulaganja za obnovu proizvodnog potencijala nakon elementarnih nepogoda i katastrofalnih događaja iz članka 18. stavka 1. točke (b) i članka 24. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) br. 1305/2013 obično se dodjeljuju svim podnositeljima zahtjeva koji ispunjavaju uvjete. Države članice stoga ne bi trebale imati obvezu utvrđivanja kriterija odabira za djelatnosti obnove. Nadalje, u propisno opravdanim slučajevima kada zbog naravi djelatnosti nije moguće utvrditi kriterije odabir, državama članicama trebalo bi dopustiti da utvrde alternativne metode odabira.
- (10) Člankom 59. Uredbe (EU) br. 1305/2013 utvrđuju se maksimalne stope doprinosa Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR). Kako bi se ublažio pritisak na nacionalni proračun pojedinih država članica i ubrzala prijeko potrebna ulaganja u Cipru, maksimalnu stopu doprinosa od 100 % iz članka 59. stavka 4. točke (f) te uredbe trebalo bi produljiti do zaključenja programa. Osim toga, u članku 59. stavku 4. Uredbe (EU)

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) 485/2008 (SL L 347, 20.12.2013., str. 549.).

br. 1305/2013 trebalo bi navesti upućivanje na posebnu stopu doprinosa uvršteni u Uredbu (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ za novi financijski instrument iz članka 38. stavka 1. točke (c) Uredbe (EU) br. 1303/2013.

- (11) Na temelju članka 60. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1305/2013 u slučaju kriznih mjera koje se provode zbog elementarnih nepogoda, prihvatljivost rashoda povezanih s izmjenama programa može započeti od dana pojave elementarne nepogode. Ta mogućnost da prihvatljivi rashodi nastanu prije podnošenja izmjene programa trebala bi se proširiti na druge okolnosti, kao što su katastrofalni događaji ili znatne i nagle promjene u društveno-gospodarskim uvjetima države članice ili regije.
- (12) Na temelju članka 60. stavka 2. drugog podstavka Uredbe (EU) br. 1305/2013 kada je riječ o ulaganjima u poljoprivrednom sektoru, prihvatljivi su samo rashodi nastali nakon podnošenja zahtjeva. Međutim, u slučajevima kada je ulaganje povezano s kriznim mjerama koje se provode zbog elementarnih nepogoda, katastrofalnih događaja ili nepovoljnih klimatskih prilika ili znatnih i naglih promjena u društveno-gospodarskim uvjetima države članice ili regije, države članice trebale bi imati mogućnost da u svojim programima predvide prihvatljivost rashoda nastalih nakon što je došlo do nekog događaja kako bi osigurale svoju fleksibilnu i pravodobnu reakciju na takve događaje. Kako bi se osigurala učinkovita potpora kriznim aktivnostima koje poduzimaju države članice kao odgovor na događaje do kojih je došlo posljednjih godina, ta mogućnost trebala bi se primjenjivati od 1. siječnja 2016.
- (13) Kako bi se povećala uporaba pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova iz članka 67. stavka 1. točaka od (b) do (d) Uredbe (EU) br. 1303/2013, potrebno je ograničiti posebna pravila EPFRR-a utvrđena u članku 62. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1305/2013 na pomoć dodijeljenu u skladu s člankom 21. stavkom 1. točkama (a) i (b) povezanu s izgubljenim prihodom i troškovima održavanja, te člancima od 28. do 31. i člancima 33. i 34. Uredbe (EU) br. 1305/2013.
- (14) Člankom 74. Uredbe (EU) br. 1305/2013 zahtijeva se od država članica da se s Odborom za praćenje programa ruralnog razvoja savjetuju o kriterijima odabira u roku od četiri mjeseca od odobrenja programa. Time se države članice neizravno obvezuju na utvrđivanje svih kriterija odabira do tog datuma, čak i za pozive za podnošenje zahtjeva koji će se pokrenuti naknadno. Kako bi se smanjilo nepotrebno administrativno opterećenje i istodobno osiguralo da se financijska sredstva upotrebljavaju na najbolji mogući način, državama članicama trebalo bi dopustiti da utvrde kriterije odabira te zatraže mišljenje Odbora za praćenje u bilo kojem trenutku prije objave poziva za podnošenje zahtjeva.
- (15) S ciljem povećanja uporabe osiguranja usjeva, životinja i bilja te uzajamnih fondova i instrumenta za stabilizaciju prihoda maksimalan postotak početne javne potpore trebalo bi povećati sa 65 % na 70 %.
- (16) Financijska disciplina upotrebljava se kako bi se osigurala usklađenost proračuna za Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP) s odgovarajućim godišnjim gornjim granicama višegodišnjeg financijskog okvira i uspostavila pričuva za krize u poljoprivrednom sektoru. Zbog tehničkog karaktera utvrđivanja stope prilagodbe za izravna plaćanja i njezine nerazdvojive povezanosti s Komisijinim procjenama rashoda navedenima u godišnjem nacrtu proračuna trebalo bi pojednostaviti postupak za utvrđivanje stope prilagodbe ovlašćivanjem Komisije za njezino donošenje u skladu sa savjetodavnim postupkom.
- (17) Radi usklađivanja pravila o automatskom opozivu utvrđenih u članku 87. Uredbe (EU) br. 1303/2013 i članku 38. Uredbe (EU) br. 1306/2013 trebalo bi prilagoditi datum do kojeg države članice Komisiji moraju poslati informacije o izuzećima od opoziva iz članka 38. stavka 3. Uredbe (EU) br. 1306/2013.
- (18) Kako bi se osigurala pravna jasnoća u pogledu postupanja s povratima koji proizlaze iz privremenih smanjenja u skladu s člankom 41. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013, potonja bi trebalo uključiti u popis izvora namjenskih prihoda iz članka 43. te uredbe.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

- (19) S ciljem administrativnog pojednostavnjenja primjereno je povećati prag ispod kojeg države članice mogu odlučiti ne provoditi postupak povrata neopravdanih plaćanja u iznosu od 150 EUR do 250 EUR pod uvjetom da država članica primjenjuje jednak ili viši prag za nepotraživanje državnih dugova.
- (20) Primjereno je osigurati da se u odbijanju ili povratu plaćanja uslijed neusklađenosti s pravilima o javnoj nabavi odražava ozbiljnost takve neusklađenosti i poštuje načelo proporcionalnosti, kako je izraženo, na primjer, u relevantnim smjernicama koje je Komisija utvrdila za financijske ispravke koji se primjenjuju na rashode koje financira Unija u okviru podijeljenog upravljanja u slučaju neusklađenosti s takvim pravilima. Nadalje, primjereno je pojasniti da takve neusklađenosti utječu na zakonitost i pravilnost transakcija samo do visine dijela pomoći koji ne treba isplatiti ili treba povući.
- (21) Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za male poljoprivrednike trebalo bi uvesti dodatno odstupanje kojim bi se mali poljoprivrednici izuzeli od obveze prijavljivanja parcela za koje zahtjev za plaćanje nije podnesen.
- (22) S obzirom na praktične i posebne poteškoće do kojih je dovelo usklađivanje rokova plaćanja za plaćanja povezana s površinom između EFJP-a i EPFRR-a, prijelazno razdoblje trebalo bi produljiti za još godinu dana. Međutim, u pogledu mjera ruralnog razvoja povezanih s površinom, plaćanje predujmova prije 16. listopada trebalo bi i dalje biti moguće radi održavanja novčanog toka poljoprivrednikâ.
- (23) Kako bi se poštovala raznolikost poljoprivrednih sustava diljem Unije primjereno je državama članicama dopustiti da preoravanje, koje je relevantno za poljoprivredne i okolišne aspekte, smatraju kriterijem koji treba upotrijebiti za klasificiranje trajnih travnjaka.
- (24) Određeno grmlje i drveće koje se ne upotrebljava za izravnu ispašu životinja može se ipak upotrijebiti za hranu za životinje. Državama članicama trebalo bi dopustiti da uključe to grmlje ili drveće u trajne travnjake na kojima i dalje prevladavaju trave i ostale travolike paše, na cijelom državnom području ili njegovu dijelu.
- (25) Kako bi se pojasnila klasifikacija provedena prije 2018. zemljišta ostavljenog na ugaru kao obradivog zemljišta, u slučaju da je ono bilo uspostavljeno tijekom pet ili više godina, te pružila sigurnost dotičnim poljoprivrednicima, države članice trebale bi imati mogućnost zadržati svoju klasifikaciju u obradivo zemljište u 2018.
- (26) Zemljište koje se može upotrebljavati za ispašu, na kojem ne prevladavaju trave i ostale travolike paše ili ih uopće nema te na kojem prakse ispaše nisu tradicionalne niti su važne za očuvanje biotopa i staništa, na određenim područjima može ipak imati određenu vrijednost za ispašu. Državama članicama trebalo bi dopustiti da smatraju te površine trajnim travnjakom na cijelom državnom području ili njegovu dijelu.
- (27) Iskustvo stečeno u prvim godinama provedbe Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ pokazalo je da određene države članice koje primjenjuju program jedinstvenih plaćanja po površini nisu iskoristile cjelokupan iznos sredstava raspoloživih u okviru gornjih granica proračuna utvrđenih u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2015/1089⁽²⁾. Države članice koje već primjenjuju program osnovnih plaćanja imaju, u okviru određenih ograničenja, mogućnost raspodjele prava na plaćanja za veću vrijednost od iznosa raspoloživog za program osnovnih plaćanja kako bi se osiguralo učinkovitije korištenje sredstvima. Državama članicama koje primjenjuju program jedinstvenih plaćanja po površini trebalo bi, u okviru istih zajedničkih ograničenja i ne dovodeći u pitanje poštovanje neto gornjih granica za izravna plaćanja, također dopustiti da izračunaju potreban iznos za koji bi se gornja granica njihova programa jedinstvenih plaćanja po površini mogla povećati.
- (28) Određene države članice upravljaju nacionalnim fiskalnim registrom ili registrom socijalnog osiguranja u kojima su poljoprivrednici registrirani u pogledu njihovih poljoprivrednih djelatnosti. Te države članice trebale bi moći iz prihvatljivosti za izravna plaćanja isključiti poljoprivrednike koji nisu registrirani na odgovarajući način.

(1) Uredba (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 (SL L 347, 20.12.2013., str. 608.).

(2) Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/1089 od 6. srpnja 2015. o utvrđivanju gornjih granica proračuna za 2015. primjenjivih na određene programe izravne potpore predviđene Uredbom (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i o utvrđivanju udjela za posebnu rezervu za razminirano područje za Hrvatsku (SL L 176, 7.7.2015., str. 29.).

- (29) Budući da je dosadašnje iskustvo pokazalo da je potpora u određenom broju slučajeva dodijeljena fizičkim ili pravnim osobama čija poslovna namjena nije bila usmjerena na poljoprivrednu aktivnost ili je to bila samo marginalno, Uredbom (EU) br. 1307/2013 uvedena je klauzula o aktivnom poljoprivredniku. Na temelju te klauzule države članice trebaju se suzdržati od dodjele izravnih plaćanja određenim osobama osim ako te osobe mogu dokazati da njihova poljoprivredna aktivnost nije marginalna. Međutim, naknadno iskustvo pokazuje da provedba triju kriterija za utvrđivanje statusa aktivnog poljoprivrednika, navedenih u članku 9. stavku 2. trećem podstavku Uredbe (EU) br. 1307/2013, izaziva poteškoće za mnoge države članice. Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje povezano s provedbom tih triju kriterija, države članice trebale bi imati mogućnost odlučiti da samo jedan ili dva kriterija moraju biti dostupni kako bi se dokazalo da je neka osoba aktivni poljoprivrednik.
- (30) Osim toga, iz iskustva pojedinih država članica očito je da su poteškoće i administrativni troškovi provedbe elemenata povezanih s popisom aktivnosti ili djelatnosti, kako je predviđeno u članku 9. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1307/2013, veći od dobiti ostvarene isključenjem vrlo malog broja neaktivnih korisnika iz programa izravne potpore. Kada država članica smatra da je situacija takva, trebala bi moći prestati primjenjivati članak 9. te uredbe u odnosu na popis aktivnosti ili djelatnosti.
- (31) Primjereno je izričito navesti da se člankom 11. Uredbe (EU) br. 1307/2013 dopušta državama članicama da jednom godišnje preispitaju svoje odluke o smanjenju dijela osnovnog plaćanja koje se treba dodijeliti poljoprivrednicima koji premašuje iznos od 150 000 EUR, pod uvjetom da takvo preispitivanje ne dovodi do smanjenja iznosa raspoloživih za ruralni razvoj.
- (32) Kako bi se državama članicama omogućilo da potporu u okviru ZPP-a prilagode svojim specifičnim potrebama, trebalo bi im pružiti prikladne mogućnosti za preispitivanje njihove odluke o prijenosu sredstava iz njihove gornje granice izravnih plaćanja u njihove programe ruralnog razvoja i obratno. Trebalo bi im stoga pružiti mogućnost preispitivanja njihove odluke također s učinkom od kalendarske godine 2019., pod uvjetom da takva odluka za sobom ne povlači smanjenje iznosa namijenjenih ruralnom razvoju.
- (33) Osim uporabe linearnog smanjenja vrijednosti pravâ na plaćanje u okviru programa osnovnog plaćanja kako bi se nadopunile nacionalne ili regionalne rezerve, a radi olakšavanja sudjelovanja mladih poljoprivrednika i poljoprivrednika koji tek počinju obavljati poljoprivrednu djelatnost u programu potpore, državama članicama trebalo bi također dopustiti da se koriste istim mehanizmom za financiranje mjera poduzetih kako bi se spriječilo napuštanje zemljišta i poljoprivrednicima pružila nadoknada za posebno nepovoljan položaj.
- (34) Kako bi se pojednostavnila pravila koja se primjenjuju na mjere ekologizacije i poboljšala njihova dosljednost, izuzeće od obveze u pogledu ekološki značajne površine koja se primjenjuje na gospodarstva koja na više od 75 % obradivog zemljišta uzgajaju mahunaste usjeve kao jedini usjev ili u kombinaciji s travama ili drugim travolikim pašama ili na više od 75 % obradivog zemljišta imaju zemljište ostavljeno na ugaru na temelju članka 46. stavka 4. točke (a) Uredbe (EU) br. 1307/2013 trebalo bi proširiti na obvezu u pogledu raznolikosti usjeva.
- (35) Radi osiguranja dosljednosti s obzirom na način na koji se više vrsta usjeva uzima u obzir na temelju njihova znatna udjela u površinama u vezi sa zahtjevom u pogledu raznolikosti usjeva, fleksibilnost u primjeni pravila o raznolikosti usjeva iz članka 44. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1307/2013 trebalo bi proširiti kako bi se obuhvatio uzgoj usjeva pod vodom tijekom znatna dijela godine ili tijekom znatna dijela ciklusa usjeva.
- (36) Kako bi se racionalizirala postojeća izuzeća od obveze u pogledu raznolikosti usjeva, utvrđena u članku 44. stavku 3. točkama (a) i (b) Uredbe (EU) br. 1307/2013, koja se primjenjuju na zemljište koje se pretežno upotrebljava za proizvodnju trava ili drugih travolikih paša ili za uzgoj mahunastih usjeva ili uzgoj usjeva pod vodom ili koje je zemljište pretežno ostavljeno na ugaru ili je trajni travnjak te kako bi se osiguralo jednako postupanje prema svim poljoprivrednicima koji imaju iste udjele korištenja zemljišta, gornja granica od 30 hektara obradive površine ne bi se više trebala primjenjivati.
- (37) Kako bi se uzele u obzir poljoprivredne specifičnosti *Triticum spelte*, trebalo bi je smatrati različitom vrstom usjeva za potrebe članka 44. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

- (38) Kako bi se racionalizirala postojeća izuzeća od obveze u pogledu ekološki značajne površine, utvrđena u članku 46. stavku 4. točkama (a) i (b) Uredbe (EU) br. 1307/2013, koja se primjenjuju na zemljište koje se pretežno upotrebljava za proizvodnju trava ili drugih travolikih paša ili za uzgoj mahunastih usjeva ili uzgoj usjeva pod vodom ili koje je zemljište pretežno ostavljeno na ugaru ili je trajni travnjak, gornja granica od 30 hektara obradive površine ne bi se više trebala primjenjivati.
- (39) S obzirom na neizravne koristi za okoliš u području bioraznolikosti koje bi se mogle ostvariti određenim trajnim usjevima, popis vrsta ekološki značajnih površina utvrđen u članku 46. Uredbe (EU) br. 1307/2013 trebalo bi proširiti kako bi se njime obuhvatile vrste *Miscanthus* i *Silphium perfoliatum*. S obzirom na to da vrsta pokrivenosti vegetacijom može pozitivno utjecati na doprinos zemljišta ostavljenog na ugaru bioraznolikosti, zemljište ostavljeno na ugaru za medonosne biljke trebalo bi priznati kao zasebnu vrstu ekološki značajnih površina. Slijedom navedenoga, trebalo bi utvrditi faktore ponderiranja za *Miscanthus*, *Silphium perfoliatum* i zemljište ostavljeno na ugaru za medonosne biljke. Faktore ponderiranja trebalo bi utvrditi na način da se odraze razlike u njihovoj važnosti za bioraznolikost. Uvođenje dodatnih vrsta ekološki značajnih površina iziskuje da se postojeći faktori ponderiranja za površine s usjevima koji vežu dušik i za površine s kulturom kratkih ophodnji prilagode kako bi se odrazila nova ravnoteža između svih vrsta ekološki značajnih površina.
- (40) Iskustvo stečeno u primjeni programa potpore za mlade poljoprivrednike iz članka 50. Uredbe (EU) br. 1307/2013 pokazalo je da u pojedinim slučajevima mladi poljoprivrednici ne mogu ostvariti punih pet godina potpore. Iako je ta potpora i dalje usmjerena na novu gospodarsku aktivnost mladih koji započinju obavljati poljoprivrednu djelatnost, države članice trebale bi olakšati pristup mladim poljoprivrednicima plaćanjima za mlade poljoprivrednike u razdoblju od punih pet godina i u slučajevima kada mladi poljoprivrednici nisu zatražili potporu odmah nakon osnivanja poljoprivrednog gospodarstva.
- (41) Pojedine države članice procijenile su da plaćanje predviđeno za mlade poljoprivrednike na temelju članka 50. Uredbe (EU) br. 1307/2013 nije dostatno kako bi se primjereno odgovorilo na financijske izazove nakon osnivanja i strukturne prilagodbe poljoprivrednih gospodarstava koja su mladi poljoprivrednici osnovali. Kako bi se dodatno povećali izgledi za sudjelovanje mladih poljoprivrednika u poljoprivredi, državama članicama trebalo bi omogućiti da odluče o povećanju postotka koji se primjenjuje za izračun iznosa plaćanja za mlade poljoprivrednike u rasponu od 25 % do 50 % i neovisno o metodi izračuna koja se primjenjuje. Tom odlukom ne bi trebalo dovesti u pitanje ograničenje od 2 % njihove nacionalne gornje granice za izravna plaćanja za financiranje plaćanja za mlade poljoprivrednike.
- (42) Kako bi se povećala jasnoća u pogledu odgovornosti država članica u odnosu na proizvodno ograničavajući karakter dobrovoljne proizvodno vezane potpore, primjereno je preformulirati članak 52. stavke 5. i 6. Uredbe (EU) br. 1307/2013. Budući da preformulacija odražava trenutačnu praksu koja postoji od 1. siječnja 2015. u vezi s dotičnim odredbama, primjereno je da bi se ona trebala primjenjivati od godine potraživanja 2015.
- (43) Kako bi se osigurala najveća moguća dosljednost među programima Unije usmjerenima na sektore u kojima se, u određenim godinama, bilježe strukturne tržišne neravnoteže, Komisiju bi trebalo ovlastiti za donošenje delegiranih akata kojima bi se državama članicama dopustilo da odluče o nastavku isplate dobrovoljne proizvodno vezane potpore do 2020. na temelju proizvodnih jedinica za koje je takva potpora dodijeljena u prethodnom referentnom razdoblju.
- (44) Kako bi se poboljšala fleksibilnost u odnosu na dobrovoljnu proizvodno vezanu potporu, državama članicama trebalo bi dopustiti godišnje preispitivanje svojih odluka u vezi s potporom s učinkom od godine potraživanja 2019.
- (45) Čini se da je jedna od glavnih prepreka osnivanju organizacija proizvođača, uglavnom u državama članicama koje zaostaju u pogledu stupnja organizacije, nedostatak uzajamnog povjerenja i prethodnih iskustava. U tom kontekstu ta bi se prepreka mogla ukloniti s pomoću mentorstva u okviru kojeg bi organizacije proizvođača koje dobro funkcioniraju služile kao primjer drugim organizacijama proizvođača, skupinama proizvođača ili pojedinačnim proizvođačima voća i povrća, te bi to mentorstvo trebalo uvrstiti među ciljeve organizacija proizvođača u sektoru voća i povrća.
- (46) Uz povlačenjâ s tržišta radi besplatne distribucije također je primjereno osigurati financijsku potporu za djelovanja u okviru mentorstva koja za cilj imaju poticanje proizvođača na osnivanje organizacija koje ispunjavaju kriterije s ciljem njihova priznavanja, kako bi se mogle koristiti potpunim financiranjem Unije u okviru operativnih programa postojećih organizacija proizvođača.

- (47) Mjere za sprečavanje kriznih situacija i upravljanje njima trebalo bi proširiti kako bi se obuhvatilo nadopunu uzajamnih fondova koji bi kao novi instrumenti mogli pomoći u borbi protiv kriza te u promidžbi i komunikaciji s ciljem diversifikacije i konsolidacije tržišta voća i povrća.
- (48) Radi pojednostavnjivanja postojećeg postupka prema kojem se najprije ovlašćuju države članice za dodjelu dodatne nacionalne financijske pomoći organizacijama proizvođača u regijama Unije u kojima je stupanj organizacije posebno nizak, a potom se nadoknađuje dio nacionalne financijske pomoći ako su daljnji uvjeti ispunjeni, trebalo bi uspostaviti novi sustav za države članice u kojima je stupanj organizacije znatno ispod prosjeka Unije. Kako bi se osigurao neometan prijelaz s postojećeg postupka na novi sustav trebalo bi predvidjeti prijelazno razdoblje od godine dana. Stoga bi se novi sustav trebao početi primjenjivati od 1. siječnja 2019.
- (49) Kako bi se osigurala zaštita jakih alkoholnih pića s oznakom zemljopisnog podrijetla od rizika zlorababe ugleda, državama članicama trebalo bi dopustiti primjenu pravila o odobravanju nasada vinove loze pogodnih za proizvodnju vina s oznakom zemljopisnog podrijetla i na vina pogodna za proizvodnju jakih alkoholnih pića na bazi vina s oznakom zemljopisnog podrijetla.
- (50) Uporabom ugovora u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda može se pomoći u jačanju odgovornosti gospodarskih subjekata i povećanju njihove svijesti o tome da treba bolje uzeti u obzir signale s tržišta, poboljšati prijenos cijene i prilagoditi ponudu potražnji, kao i pomoći u izbjegavanju određen nepoštenih poslovnih praksi. Kako bi se potakla uporaba takvih ugovora u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda kao i u drugim sektorima, proizvođači, organizacije proizvođača ili udruženja organizacija proizvođača trebali bi imati pravo zatražiti pisani ugovor, čak i ako dotična država članica nije uvela obvezu uporabe takvih ugovora.
- (51) Dok stranke ugovora za isporuku sirovog mlijeka imaju slobodu u pregovorima dogovoriti elemente takvih ugovora, državama članicama koje uvedu obvezu uporabe ugovorâ daje se mogućnost nametanja određenih ugovornih klauzula, a posebno njihovo minimalno trajanje. Kako bi se strankama omogućilo da postignu ugovornu jasnoću u vezi s isporučenim količinama i cijenama, države članice trebale bi imati i mogućnost da strankama nametnu obvezu postizanja dogovora o odnosu između isporučene količine i cijene koja se plaća za tu isporuku.
- (52) Organizacije proizvođača i njihova udruženja mogu imati korisnu ulogu u koncentraciji ponude, poboljšanju stavljanja na tržište, planiranju i prilagođavanju proizvodnje potražnji, optimiziranju troškova proizvodnje i stabiliziranju proizvođačkih cijena, provođenju istraživanja, promicanju najboljih praksi i pružanju tehničke pomoći, upravljanju nusproizvodima i alatima za upravljanje rizicima koji su na raspolaganju njihovim članovima, time doprinoseći jačanju položaja proizvođača u prehrambenom lancu. Njihovim aktivnostima, uključujući pregovore o ugovorima za opskrbu poljoprivrednim proizvodima od strane tih organizacija proizvođača i njihovih udruženja pri koncentraciji ponude i plasiranja na tržište proizvoda vlastitih članova, doprinosi se stoga ispunjenju ciljeva ZPP-a utvrđenih u članku 39. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) jer se njima jača položaj poljoprivrednika u lancu opskrbe hranom i može se doprinijeti boljem funkcioniranju lanca opskrbe hranom. Reformom ZPP-a iz 2013. ojačala se uloga organizacija proizvođača. Odstupajući od članka 101. UFEU-a, mogućnost obavljanja aktivnosti poput planiranja proizvodnje, optimizacije troškova, plasiranja na tržište proizvoda članova proizvođača i vođenja pregovora o ugovorima trebalo bi stoga izričito regulirati kao pravo priznatih organizacija proizvođača iz svih sektora za koje se Uredbom (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ uspostavlja zajednička organizacija tržišta. Tim odstupanjem trebalo bi obuhvatiti samo organizacije proizvođača koje stvarno obavljaju aktivnost usmjerenu na ekonomsku integraciju i koje koncentriraju ponudu i plasiraju na tržište proizvode vlastitih članova. Međutim, osim primjene članka 102. UFEU-a na takve organizacije proizvođača, trebalo bi uspostaviti zaštitne mjere kako bi se osiguralo da se takvim aktivnostima ne isključuje konkurencija niti ugrožava ostvarenje ciljeva utvrđenih u članku 39. UFEU-a. Tijela za zaštitu tržišnog natjecanja trebala bi imati pravo intervenirati u takvim slučajevima i odlučiti o tome treba li takve aktivnosti u budućnosti izmijeniti, prekinuti odnosno o tome da se takve aktivnosti uopće ne smiju provoditi. Aktivnosti koje organizacije proizvođača provedu do donošenja odluke tijela za zaštitu tržišnog natjecanja trebale bi se smatrati zakonitima. Udruženja organizacija proizvođača priznata na temelju članka 156. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1308/2013 trebala bi imati mogućnost za aktivnosti koje sama obavljaju iskoristiti to odstupanje u istoj mjeri i pod istim uvjetima kao organizacije proizvođača.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013., str. 671.).

- (53) Organizacije proizvođača priznate su u određenom sektoru iz članka 1. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1308/2013. Međutim, s obzirom na to da organizacije proizvođača mogu djelovati u više sektora te u svrhu izbjegavanja administrativnog opterećenja zbog obveze osnivanja više organizacija proizvođača za potrebe priznavanja, za organizaciju proizvođača trebalo bi biti moguće dobiti više od jednog priznanja. Međutim, u takvim slučajevima, dotična organizacija proizvođača trebala bi ispuniti uvjete za priznavanje za svaki od dotičnih sektora.
- (54) Uzimajući u obzir ulogu koju sektorske organizacije mogu imati u boljem funkcioniranju lanca opskrbe hranom, trebalo bi proširiti popis mogućih ciljeva koje bi takve sektorske organizacije mogle nastojati ostvariti kako bi se njima obuhvatile i mjere za sprečavanje rizika i upravljanje rizicima koji su povezani sa zdravljem životinja, zaštitom bilja i okolišem.
- (55) Sektorske organizacije priznate su u određenom sektoru iz članka 1. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1308/2013. Međutim, s obzirom na to da sektorske organizacije mogu djelovati u više sektora te u svrhu izbjegavanja administrativnog opterećenja zbog obveze osnivanja više sektorskih organizacija za potrebe priznavanja, za sektorsku organizaciju trebalo bi biti moguće dobiti više od jednog priznanja. Međutim, u takvim slučajevima, sektorska organizacija trebala bi ispuniti uvjete za priznavanje za svaki od dotičnih sektora.
- (56) Kako bi se olakšao bolji prijenos tržišnih signala i ojačale poveznice između proizvođačkih cijena i dodane vrijednosti u cijelom lancu opskrbe, poljoprivrednicima bi se, a među ostalim i udruženjima poljoprivrednika, trebalo dopustiti da se s prvim kupcem dogovore o klauzulama o podjeli vrijednosti, uključujući tržišne bonuse i gubitke. Budući da sektorske organizacije mogu imati važnu ulogu u omogućivanju dijaloga između aktera u lancu opskrbe i u promicanju najboljih praksi i transparentnosti tržišta, trebalo bi im omogućiti utvrđivanje standardnih klauzula o podjeli vrijednosti. Međutim, uporaba klauzula o podjeli vrijednosti među poljoprivrednicima, udruženjima poljoprivrednika i njihovim prvim kupcima trebala bi ostati dobrovoljna.
- (57) Iskustvo stečeno primjenom članka 188. Uredbe (EU) br. 1308/2013 pokazalo je da je potreba za donošenjem provedbenih akata za upravljanje jednostavnim, matematičkim procesima povezanim s načinom na koji se dodjeljuju kvote opterećujuća i zahtijeva velike resurse, a takvim pristupom ne ostvaruje se nikakva posebna prednost. Komisija zapravo nema diskrecijsko pravo u tom kontekstu s obzirom na to da je povezana formula već utvrđena člankom 7. stavka 2. Uredbe Komisije (EZ) br. 1301/2006⁽¹⁾. Kako bi se smanjilo s time povezano administrativno opterećenje i racionalizirao proces trebalo bi propisati da rezultate raspodjele carinskih kvota Komisija objavljuje s pomoću odgovarajuće internetske publikacije. Nadalje, trebalo bi uvrstiti posebnu odredbu kojom se predviđa da bi države članice trebale izdavati dozvole tek nakon što Komisija objavi rezultate raspodjele.
- (58) Kako bi se osiguralo da se organizacije poljoprivrednika ili organizacije proizvođača ili njihova udruženja djelotvorno koriste člankom 209. Uredbe (EU) br. 1308/2013, trebalo bi uvesti mogućnost da se zatraži mišljenje Komisije o usklađenosti sporazuma, odluka i usklađenih djelovanja organizacija poljoprivrednika ili organizacija proizvođača ili njihovih udruženja s ciljevima utvrđenima u članku 39. UFEU-a.
- (59) Kako bi se osiguralo da se odredbe Uredbe (EU) br. 1308/2013, kojima se s pomoću kolektivnih ugovora i odluka omogućava privremena stabilizacija dotičnih sektora tijekom razdoblja ozbiljne neravnoteže tržišta, mogu provoditi na djelotvoran i pravodoban način, mogućnosti za poduzimanje takvih kolektivnih djelovanja trebalo bi proširiti na poljoprivrednike i udruženja poljoprivrednika. Osim toga, takve privremene mjere više se ne bi trebale odobravati samo u krajnjoj nuždi, već bi trebale nadopunjavati djelovanje Unije u kontekstu javne intervencije, privatnog skladištenja i izvanrednih mjera predviđenih Uredbom (EU) br. 1308/2013.
- (60) S obzirom da je primjereno nastaviti pružati pomoć sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda u njegovoj tranziciji do koje je došlo slijedom prestanka sustava kvota i potaknuti ga na djelotvorniju reakciju na oscilacije na tržištu i u cijenama, odredbe Uredbe (EU) br. 1308/2013 kojima se jačaju ugovorni aranžmani u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda više ne bi trebale imati datum završetka.
- (61) Poljoprivredna tržišta trebala bi biti transparentna, a informacije o cijenama trebale bi biti dostupne i korisne svim uključenim stranama.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1301/2006 od 31. kolovoza 2006. o utvrđivanju zajedničkih pravila za upravljanje uvoznim carinskim kvotama za poljoprivredne proizvode kojima upravlja sustav uvoznih dozvola (SL L 238, 1.9.2006., str. 13.).

- (62) Iskustvo stečeno primjenom Priloga VIII. dijela II. odjeljka A Uredbe (EU) br. 1308/2013 pokazalo je da je potreba za donošenjem provedbenih akata za odobravanje ograničenih povećanja granica pojačavanja za vino, koja su tehničke prirode i nisu sporna, opterećujuća i zahtijeva velike resurse, a takvim pristupom ne ostvaruje se nikakva posebna prednost. Kako bi se smanjilo s time povezano administrativno opterećenje i racionalizirao proces trebalo bi propisati da države članice koje odluče primijeniti to odstupanje o svim takvim odlukama trebaju obavijestiti Komisiju.
- (63) Uredbom (EU) br. 652/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ predviđa se mogućnost podjele proračunskih obveza na godišnje obroke samo u slučaju odobravanja višegodišnjih programa za iskorjenjivanje, kontrolu i nadziranje bolesti životinja i zoonoza, za programe nadzora u slučaju prisutnosti štetnih organizama i za programe za kontrolu štetnih organizama u najudaljenijim regijama Unije. Radi pojednostavnjenja i kako bi se smanjilo administrativno opterećenje tu bi mogućnost trebalo proširiti na druge mjere predviđene u toj Uredbi.
- (64) Kako bi se omogućilo da se izmjene predviđene u ovoj Uredbi primjenjuju od 1. siječnja 2018., ova Uredba trebala bi stupiti na snagu sljedećeg dana od objave u *Službenom listu Europske unije*.
- (65) Uredbe (EU) br. 1305/2013, (EU) br. 1306/2013, (EU) br. 1307/2013, (EU) br. 1308/2013 i (EU) br. 652/2014 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1305/2013

Uredba (EU) br. 1305/2013 mijenja se kako slijedi:

1. U članku 2. stavku 1. drugi podstavak mijenja se kako slijedi:

(a) točka (n) zamjenjuje se sljedećim:

„(n) ‚mladi poljoprivrednik‘ znači osoba koja nije starija od 40 godina u trenutku predaje zahtjeva, koja posjeduje odgovarajuću stručnu spremu i vještine te koja po prvi put uspostavlja poljoprivredno gospodarstvo kao upravitelj tog poljoprivrednog gospodarstva; uspostavljanje, neovisno o njegovu pravnom obliku, može se provesti samostalno ili zajedno s drugim poljoprivrednicima;”;

(b) dodaje se sljedeća točka (s):

„(s) ‚datum uspostavljanja‘ znači datum na koji podnositelj zahtjeva izvodi ili dovršava aktivnost ili aktivnosti povezane s uspostavljanjem iz točke (n)“.

2. U članku 8. stavku 1. točka (h) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. tablicu u kojoj se određuje, za svaku mjeru, i za svaku vrstu djelatnosti s posebnom stopom doprinosa EPFRR-a, za vrstu djelatnosti iz članka 37. stavka 1. i članka 39.a i za tehničku pomoć, ukupni planirani doprinosi Unije te primjenjivu stopu doprinosa EPFRR-a. Ako je to primjenjivo, u ovoj tablici prikazuje se zasebno stopa doprinosa EPFRR-a za slabije razvijene regije i za druge regije;”

3. Članak 14. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Prihvatljivi troškovi u okviru ove mjere su troškovi organizacije i izvršenja prijenosa znanja ili informativnih aktivnosti. Infrastruktura postavljena slijedom pokaznih aktivnosti može se upotrebljavati nakon završetka djelatnosti. U slučaju pokaznih projekata, potporom se ujedno mogu pokriti relevantni troškovi ulaganja. Putni troškovi, troškovi smještaja i dnevnica sudionika, kao i troškovi zamjene poljoprivrednika također su prihvatljivi za potporu. Korisniku se plaćaju svi troškovi utvrđeni u okviru ovog stavka.“

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 652/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o utvrđivanju odredaba za upravljanje rashodima koji se odnose na prehrambeni lanac, zdravlje i dobrobit životinja te na biljno zdravstvo i biljni reprodukcijski materijal, o izmjeni direktiva Vijeća 98/56/EZ, 2000/29/EZ i 2008/90/EZ, uredbi (EZ) br. 178/2002, (EZ) br. 882/2004 i (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća, Direktive 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 66/399/EEZ, 76/894/EEZ i 2009/470/EZ (SL L 189, 27.6.2014., str. 1.).

4. Članak 15. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Korisnik potpore koja se pruža u skladu sa stavkom 1. točkama (a) i (c) pružatelj je savjetodavnih usluga ili usluga osposobljavanja ili upravljačko tijelo. Ako je korisnik upravljačko tijelo, pružatelja savjetodavnih usluga ili usluga osposobljavanja bira tijelo koje je funkcionalno neovisno o upravljačkom tijelu. Potpora iz stavka 1. točke (b) dodjeljuje se tijelu ili subjektu odabranom za osnivanje službi za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom, pomoć poljoprivrednom gospodarstvu ili savjetodavnim službama za poljoprivredna gospodarstva ili šumarstvo.”;

(b) u stavku 3. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„3. Tijela ili subjekti odabrani za pružanje savjetodavnih usluga moraju imati odgovarajuće resurse u smislu kvalificiranog osoblja koje se redovito usavršava te savjetodavnog iskustva i pouzdanosti u vezi s područjima za koja provode savjetovanje. Pružatelji u okviru ove mjere odabiru se postupkom odabira otvorenim za javna i privatna tijela. Taj postupak odabira mora biti objektivan i njime se mora predvidjeti isključenje kandidata koji su u sukobu interesa.”;

(c) umeće se sljedeći stavak:

„3.a Za potrebe ovog članka, države članice u skladu s člankom 65. stavkom 1. provode sve provjere na razini pružatelja savjetodavnih usluga ili usluga osposobljavanja.”

5. Članak 16. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„1. Potpora u okviru ove mjere obuhvaća poljoprivrednike i skupine poljoprivrednika koji prvi put sudjeluju ili poljoprivrednike ili skupine poljoprivrednika koji su u pet prethodnih godina sudjelovali u.”;

(b) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Potporom u okviru ove mjere mogu se obuhvatiti i troškovi nastali aktivnostima informiranja i promicanja koje provode skupine proizvođača, u vezi s proizvodima koji su obuhvaćeni programom kvalitete koji prima potporu u skladu sa stavkom 1. ovog članka. Odstupajući od članka 70. stavka 3. Uredbe (EU) br. 1303/2013, te aktivnosti mogu se provoditi samo na unutarnjem tržištu.

3. Potpora iz stavka 1. dodjeljuje se kao godišnji poticaj čija se razina određuje u skladu s razinom nepromjenjivih troškova nastalih sudjelovanjem u programima za koje se daje potpora, u maksimalnom trajanju od pet godina.

U slučaju početnog sudjelovanja prije podnošenja zahtjeva za potporu iz stavka 1., maksimalno trajanje od pet godina smanjuje se za broj godina koje su protekle od početnog sudjelovanja u programu kvalitete do trenutka podnošenja zahtjeva za potporu.

Za potrebe ovog stavka, ‚nepromjenjivi troškovi‘ znači troškovi nastali pristupanjem programu kvalitete koji prima potporu i godišnji doprinosi za sudjelovanje u navedenom programu, uključujući, prema potrebi, rashode u vezi s provjerama potrebnima za provjeru sukladnosti sa specifikacijama programa.

Za potrebe ovog članka, ‚poljoprivrednik‘ znači aktivni poljoprivrednik u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013, kako je primjenjivo u dotičnoj državi članici.”

6. Članak 17. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) se odnose na obradu, stavljanje na tržište i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda obuhvaćenih Prilogom I. UFEU-u ili pamuka, uz iznimku proizvoda ribarstva; rezultat proizvodnog procesa može biti proizvod koji nije obuhvaćen tim prilogom; ako je potpora osigurana u obliku financijskih instrumenata, ulazno sredstvo može biti i proizvod koji nije obuhvaćen tim prilogom pod uvjetom da se ulaganjem doprinosi jednom ili više prioriteta Unije za ruralni razvoj.”;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Potpora se može dodijeliti mladim poljoprivrednicima koji po prvi put uspostavljaju poljoprivredno gospodarstvo kao upravitelji gospodarstva za ulaganja namijenjena usklađivanju sa standardima Unije koji se primjenjuju na poljoprivrednu proizvodnju, uključujući sigurnost na radu. Takva potpora može se pružiti na najviše 24 mjeseca od datuma uspostavljanja, kako je utvrđeno u programu ruralnog razvoja, ili do dovršetka mjera utvrđenih u poslovnom planu iz članka 19. stavka 4.”

7. Članak 19. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Zahtjev za potporu iz stavka 1. točke (a) podtočke i. podnosi se najkasnije 24 mjeseca nakon datuma uspostavljanja.

Potpora iz stavka 1. točke (a) uvjetuje se podnošenjem poslovnog plana. Provedba poslovnog plana mora početi najkasnije u roku od devet mjeseci od datuma odluke kojom se dodjeljuje pomoć. Poslovni plan traje najdulje pet godina.

Poslovnim planom predviđa se da mladi poljoprivrednik mora poštovati odredbe članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013, kako je primjenjivo u dotičnoj državi članici, tijekom 18 mjeseci od datuma odluke kojom se dodjeljuje pomoć.

Države članice utvrđuju aktivnost ili aktivnosti iz članka 2. stavka 1. točke (s) u programima ruralnog razvoja.

Države članice utvrđuju gornji i donji prag po korisniku ili gospodarstvu za omogućivanje pristupa potpori iz stavka 1. točke (a) podtočke i. i podtočke iii. Donji prag za potporu iz stavka 1. točke (a) podtočke i. viši je od gornjeg praga za potporu iz stavka 1. točke (a) podtočke iii. Potpora se ograničava na gospodarstva obuhvaćena definicijom mikropoduzeća i malih poduzeća.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„4.a Odstupajući od članka 37. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1303/2013, potpora iz stavka 1. točke (a) podtočke i. ovog članka može se pružiti i u obliku financijskih instrumenata ili kao kombinacija bespovratnih sredstava i financijskih instrumenata.”;

(c) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Potpora iz stavka 1. točke (a) isplaćuje se u najmanje dvije rate. Rate se mogu postupno smanjivati. Isplata zadnje rate u skladu sa stavkom 1. točkom (a) podtočkom i. i podtočkom ii. uvjetuje se valjanom provedbom poslovnog plana.”

8. U članku 20. dodaje se sljedeći stavak:

„4. Stavci 2. i 3. ne primjenjuju se ako se potpora pruža u obliku financijskih instrumenata.”

9. Članak 23. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Članak 23.

Uspostavljanje, regeneracija ili obnova poljoprivredno-šumarskih sustava”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Potpora iz članka 21. stavka 1. točke (b) dodjeljuje se privatnim posjednicima zemljišta, općinama i udrugama općina i obuhvaća troškove uspostavljanja, regeneracije i/ili obnove te godišnju premiju po hektaru za pokrivanje troškova održavanja, za razdoblje od najviše pet godina.”

10. Članak 28. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 6. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Pri izračunu plaćanja iz prvog podstavka države članice oduzimaju iznos potreban da bi isključile dvostruko financiranje praksi iz članka 43. Uredbe (EU) br. 1307/2013. Države članice taj odbitak mogu izračunati kao fiksni prosječni iznos koji se primjenjuje na sve dotične korisnike koji provode dotičnu vrstu djelatnosti”;

(b) stavak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. Potpora se može pružiti za očuvanje i održivu uporabu i razvoj genetskih resursa u poljoprivredi, između ostalog neautohtonih resursa, za djelatnosti koje nisu obuhvaćene odredbama iz stavaka od 1. do 8. Takve obveze mogu provesti korisnici koji nisu korisnici iz stavka 2.”;

11. Članak 29. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Potpora u okviru ove mjere dodjeljuje se, po hektaru poljoprivredne površine, poljoprivrednicima ili skupinama poljoprivrednika koji dobrovoljno pristanu na prijelaz na prakse i metode ekološkog uzgoja ili njihovo zadržavanje kako su definirane u Uredbi (EZ) br. 834/2007 i koji su aktivni poljoprivrednici u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013, kako je primjenjivo u dotičnoj državi članici.”;

(b) u stavku 4. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Pri izračunu plaćanja iz prvog podstavka ovog stavka države članice oduzimaju iznos potreban da bi isključile dvostruko financiranje praksi iz članka 43. Uredbe (EU) br. 1307/2013. Države članice taj odbitak mogu izračunati kao fiksni prosječni iznos koji se primjenjuje na sve dotične korisnike koji provode dotične podmjere.”

12. U članku 30. stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Pri izračunu plaćanja povezanih s potporom iz prvog podstavka države članice oduzimaju iznos potreban da bi isključile dvostruko financiranje praksi iz članka 43. Uredbe (EU) br. 1307/2013. Države članice taj odbitak mogu izračunati kao fiksni prosječni iznos koji se primjenjuje na sve dotične korisnike koji provode dotične podmjere”.

13. Članak 31. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Plaćanja se dodjeljuju poljoprivrednicima koji se bave poljoprivrednom djelatnošću u područjima određenima na temelju članka 32. i koji su aktivni poljoprivrednici u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013, kako je primjenjivo u dotičnoj državi članici.”;

(b) u stavku 5. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„5. Osim plaćanja predviđenih u stavku 2., države članice mogu u razdoblju od 2014. do 2020. odobriti plaćanja određena u okviru ove mjere korisnicima na područjima koja su ispunjavala uvjete na temelju članka 36. točke (a) podtočke ii. Uredbe (EZ) br. 1698/2005 tijekom programskog razdoblja 2007. – 2013. Za korisnike na područjima koja više ne ispunjavaju uvjete prema novom razgraničenju iz članka 32. stavka 3. ta se plaćanja postupno umanjuju tijekom razdoblja od najviše četiri godine. Navedeno razdoblje započinje od datuma dovršetka razgraničenja u skladu s člankom 32. stavkom 3., a najkasnije 2019. Navedena plaćanja započinju na razini od najviše 80 % prosječnog plaćanja utvrđenog u programu za programsko razdoblje 2007.–2013. u skladu s člankom 36. točkom (a) podtočkom ii. Uredbe (EZ) br. 1698/2005 i završavaju najkasnije 2020. na razini od najviše 20 %. Kada primjena postupnog smanjivanja razine plaćanja rezultira razinom plaćanja od 25 EUR, država članica može nastaviti plaćanja na toj razini do dovršetka razdoblja postupnog ukidanja.”;

14. Članak 33. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Plaćanja povezana s dobrobiti životinja u okviru ove mjere dodjeljuju se poljoprivrednicima koji dobrovoljno prihvate obavljanje djelatnosti koje se sastoje od jedne ili više obveza povezanih s dobrobiti životinja i koji su aktivni poljoprivrednici u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013, kako je primjenjivo u dotičnoj državi članici.”

15. Članak 36. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) instrument za stabilizaciju prihoda, u obliku financijskih doprinosa uzajamnim fondovima, kojim se osigurava naknada poljoprivrednicima u svim sektorima za znatan pad njihovih prihoda.”;

ii. dodaje se sljedeća točka:

„(d) instrument za stabilizaciju prihoda za pojedinačni sektor, u obliku financijskih doprinosa uzajamnim fondovima, kojim se osigurava naknada poljoprivrednicima u pojedinačnom sektoru za znatan pad njihovih prihoda.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Za potrebe ovog članka, „poljoprivrednik” znači aktivni poljoprivrednik u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013, kako je primjenjivo u dotičnoj državi članici.”;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Za potrebe stavka 1. točaka (b), (c) i (d), „uzajamni fond” znači program osiguranja udruženih poljoprivrednika koji su države članice odobrile u skladu sa svojim nacionalnim pravom, a koji omogućuje isplatu naknada udruženim poljoprivrednicima za gospodarske gubitke uzrokovane nepovoljnim klimatskim prilikama ili bolestima životinja ili bilja ili najezdom nametnika ili okolišnim incidentom ili za značajan pad u njihovim prihodima.”;

(d) stavak 5. drugi podstavak briše se.

16. U članku 37. stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„1. Potpora navedena u članku 36. stavku 1. točki (a) dodjeljuje se isključivo u slučaju ugovora o osiguranju koji pokrivaju gubitke nastale nepovoljnim klimatskim prilikama, bolešću životinja ili bilja, najezdom nametnika ili okolišnim incidentom ili mjerom donesenom u skladu s Direktivom 2000/29/EZ radi suzbijanja ili sprečavanja bolesti bilja, ili nametnika koji uništavaju više od 20 % prosječne godišnje proizvodnje poljoprivrednika u proteklom trogodišnjem razdoblju ili prosječne trogodišnje proizvodnje u proteklom petogodišnjem razdoblju, ne uzimajući u obzir najveću i najmanju vrijednost. Za izračun godišnje proizvodnje poljoprivrednika mogu se koristiti indeksi. Metodom izračuna mora se omogućiti određivanje stvarnog gubitka pojedinog poljoprivrednika u određenoj godini.”

17. Članak 38. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„3. Financijski doprinosi iz članka 36. stavka 1. točke (b) mogu se isključivo odnositi na:

(a) administrativne troškove uspostavljanja uzajamnog fonda, u trajanju od najviše tri godine i uz postupno smanjivanje;

(b) iznose plaćene iz uzajamnog fonda u svrhu financijske naknade poljoprivrednicima. Osim toga, financijski doprinos može se odnositi na kamate za komercijalne kredite koje je uzajamni fond podignuo u svrhu isplate financijske naknade poljoprivrednicima u slučaju krize;

(c) dopune godišnjih uplata u fond;

(d) početni dionički kapital uzajamnog fonda.”

ii. treći podstavak briše se.

(b) u stavku 5. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„5. Potpora je ograničena stopom maksimalne potpore utvrđenom u Prilogu II. Potporom iz stavka 3. točke (b) u obzir se uzima svaka potpora koja je već dodijeljena na temelju stavka 3. točaka (c) i (d).”

18. Članak 39. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Članak 39.

Instrument za stabilizaciju prihoda za poljoprivrednike u svim sektorima”

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Potpora iz članka 36. stavka 1. točke (c) dodjeljuje se samo ako pad prihoda premašuje 30 % prosječnog godišnjeg prihoda pojedinog poljoprivrednika u prethodnom trogodišnjem razdoblju ili prosječnog trogodišnjeg prihoda u proteklom petogodišnjem razdoblju, ne uzimajući u obzir najveću i najmanju vrijednost. Za potrebe članka 36. stavka 1. točke (c) prihod podrazumijeva zbroj prihoda koje poljoprivrednik ostvari na tržištu, uključujući bilo kakav oblik javne potpore, umanjen za iznos ulaznih troškova. Plaćanjima poljoprivrednicima iz uzajamnog fonda nadoknađuje se manje od 70 % izgubljenog prihoda u onoj godini u kojoj proizvođač postaje prihvatljiv za primanje takve pomoći. Za izračun godišnjeg gubitka prihoda poljoprivrednika mogu se koristiti indeksi.”;

(c) stavci 4. i 5. zamjenjuju se sljedećim:

„4. Financijski doprinosi iz članka 36. stavka 1. točke (c) mogu se isključivo odnositi na:

(a) administrativne troškove uspostavljanja uzajamnog fonda, u trajanju od najviše tri godine i uz postupno smanjivanje;

(b) iznose plaćene iz uzajamnog fonda u svrhu financijske naknade poljoprivrednicima. Osim toga, financijski doprinos može se odnositi na kamate za komercijalne kredite koje je uzajamni fond podignuo u svrhu isplate financijske naknade poljoprivrednicima u slučaju krize.

(c) dopune godišnjih uplata u fond;

(d) početni dionički kapital uzajamnog fonda.

5. Potpora se mora ograničiti na maksimalnu stopu utvrđenu u Prilogu II. Potporom iz stavka 4. točke (b) u obzir se uzima svaka potpora koja je već dodijeljena na temelju stavka 4. točaka (c) i (d).”

19. Umeće se sljedeći članak:

„Članak 39.a

Instrument za stabilizaciju prihoda za poljoprivrednike u pojedinačnom sektoru

1. Potpora iz članka 36. stavka 1. točke (d) dodjeljuje se samo u propisno opravdanim slučajevima i ako pad prihoda premašuje prag od najmanje 20 % prosječnog godišnjeg prihoda pojedinog poljoprivrednika u prethodnom trogodišnjem razdoblju ili prosječnog trogodišnjeg prihoda u proteklom petogodišnjem razdoblju, ne uzimajući u obzir najveću i najmanju vrijednost. Za izračun godišnjeg gubitka prihoda poljoprivrednika mogu se koristiti indeksi. Za potrebe članka 36. stavka 1. točke (d) prihod podrazumijeva zbroj prihoda koje poljoprivrednik ostvari na tržištu, uključujući bilo kakav oblik javne potpore, umanjen za iznos ulaznih troškova. Plaćanjima poljoprivrednicima iz uzajamnog fonda nadoknađuje se manje od 70 % izgubljenog prihoda u onoj godini u kojoj proizvođač postaje prihvatljiv za primanje takve pomoći.

2. Članak 39. stavci od 2. do 5. primjenjuju se za potrebe potpore iz članka 36. stavka 1. točke (d).”

20. Članak 45. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Kada se potpora pruža putem financijskog instrumenta uspostavljenog u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1303/2013, obrtni kapital može biti prihvatljivi trošak. Takav prihvatljivi trošak ne smije premašiti 200 000 EUR ili 30 % ukupnog iznosa prihvatljivih troškova za ulaganje, ovisno o tome koji je iznos veći.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„7. Stavci 1., 2. i 3. ne primjenjuju se kada se potpora pruža u obliku financijskih instrumenata.”

21. Članak 49. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka, u iznimnim i propisno opravdanim slučajevima ako zbog naravi vrste dotičnih djelatnosti nije moguće utvrditi kriterije odabira, upravljačko tijelo može odrediti drugu metodu odabira koju treba opisati u programu ruralnog razvoja nakon savjetovanja s odborom za praćenje.”;

(b) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Nadležno tijelo države članice odgovorno za odabir djelatnosti dužno je osigurati da su djelatnosti, uz iznimku djelatnosti iz članka 18. stavka 1. točke (b), članka 24. stavka 1. točke (d) i članka od 28. do 31., članka 33. i 34. te članka od 36. do 39.a, odabrane u skladu s kriterijima odabira iz stavka 1. i na temelju transparentnog i dobro dokumentiranog postupka.

3. Korisnici mogu biti odabrani na temelju pozivâ za podnošenje prijedlogâ, pri čemu se primjenjuju kriteriji gospodarske, društvene i okolišne učinkovitosti.”;

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„4. Stavci 1. i 2. ne primjenjuju se ako se potpora pruža u obliku financijskih instrumenata.”

22. U članku 59. stavak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) 100 % za iznos od 100 milijuna EUR u cijenama iz 2011. dodijeljen Irskoj, za iznos od 500 milijuna EUR u cijenama iz 2011. dodijeljen Portugalu i za iznos od 7 milijuna EUR u cijenama iz 2011. dodijeljen Cipru.”

(b) dodaje se sljedeća točka:

„(h) stopa doprinosa iz članka 39.a stavka 13. Uredbe (EU) br. 1303/2013 za financijski instrument iz članka 38. stavka 1. točke (c) te uredbe.”

23. Članak 60. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Odstupajući od članka 65. stavka 9. Uredbe (EU) br. 1303/2013, u slučaju kriznih mjera koje se provode zbog elementarnih nepogoda, katastrofalnih događaja ili nepovoljnih klimatskih prilika ili znatnih i naglih promjena društveno-gospodarskih uvjeta u državi članici ili regiji, u programima ruralnog razvoja može se predvidjeti da prihvatljivost rashoda povezanih s promjenama programa može započeti od dana nastanka događaja.”;

(b) u stavku 2. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Uz iznimku općih troškova kako je utvrđeno u članku 45. stavku 2. točki (c), u pogledu djelatnosti ulaganja u okviru mjera obuhvaćenih područjem primjene članka 42. UFEU-a, prihvatljivim se smatraju samo rashodi nastali nakon podnošenja zahtjeva nadležnom tijelu. Međutim, države članice mogu u svojim programima predvidjeti da su prihvatljivi i rashodi koji su povezani s kriznim mjerama koje se provode zbog elementarnih nepogoda, katastrofalnih događaja ili nepovoljnih klimatskih prilika ili znatnih i naglih promjena društveno-gospodarskih uvjeta u državi članici ili regiji, i koje su korisniku nastali nakon nastanka događaja.”;

(c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Plaćanja korisnikâ dokazuju se fakturama i potvrdama o plaćanju. Ako to nije moguće, plaćanja se dokazuju dokumentima istovjetne dokazne vrijednosti, osim u slučaju oblikâ potpore iz članka 67. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1303/2013. uz iznimku onih iz njegove točke (a)”.

24. U članku 62. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ako je pomoć dodijeljena na temelju standardnih troškova ili dodatnih troškova i izgubljenog prihoda u skladu s člankom 21. stavkom 1. točkama (a) i (b), u vezi s izgubljenim prihodom i troškovima održavanja, i u skladu s člancima od 28. do 31. i člancima 33. i 34., države članice osiguravaju da su relevantni izračuni adekvatni i točni te utvrđeni unaprijed na temelju pravedne i uravnotežene metode izračuna koja se može provjeriti. U tu svrhu, tijelo koje je funkcionalno neovisno od tijela odgovornih za provedbu programa te posjeduje odgovarajuće stručno znanje, provodi izračune ili potvrđuje prikladnost i točnost izračuna. U program ruralnog razvoja uključuje se izjava kojom se potvrđuje adekvatnost i točnost izračuna.”

25. U članku 66. stavku 1. točka (b) briše se.

26. U članku 74. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) raspravlja i izdaje mišljenje, prije objave relevantnog poziva za podnošenje prijedlogâ, o kriterijima odabira financiranih djelatnosti koji se revidiraju u skladu s potrebama izrade programâ;”.

27. Prilog II. mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1306/2013

Uredba (EU) br. 1306/2013 mijenja se kako slijedi:

1. Članak 26. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. briše se;

(b) stavci 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„3. Komisija do 30. lipnja kalendarske godine na koju se odnosi stopa prilagodbe donosi provedbene akte kojima utvrđuje stopu prilagodbe. Takvi provedbeni akti donose se u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 116. stavka 2.

4. Do 1. prosinca kalendarske godine na koju se odnosi stopa prilagodbe Komisija može, na temelju novih informacija, donijeti provedbene akte kojima se podešava stopa prilagodbe utvrđena u skladu sa stavkom 3. Ti provedbeni akti donose se u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 116. stavka 2.”;

2. U članku 38. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. U slučaju sudskog postupka ili upravne žalbe sa suspenzivnim učinkom, rok za automatski opoziv izdvojenih sredstava iz stavka 1. ili stavka 2. prekida se u pogledu iznosa za dotične operacije tijekom trajanja tog postupka ili te upravne žalbe ako Komisija primi obrazloženu obavijest države članice do 31. siječnja godine N + 4.”

3. U članku 43. stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) iznosi koji se moraju uplatiti u proračun Unije s pripadajućim kamatama, na temelju članaka 40., 52. i 54. te, u pogledu rashoda u okviru EFJP-a, na temelju članka 41. stavka 2. i članka 51.”

4. U članku 54. stavku 3. točki (a) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. iznos koji korisnik mora vratiti u okviru pojedinačnog plaćanja u programu potpore ili mjeri pomoći bez kamata iznosi između 100 EUR i 250 EUR i dotična država članica primjenjuje prag čija je vrijednost jednaka ili viša od iznosa koji na temelju njezina nacionalnog prava treba vratiti radi nepotraživanja državnih dugova.”

5. U članku 63. stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ako se neusklađenost odnosi na nacionalna pravila o javnoj nabavi ili pravila Unije o javnoj nabavi, dio pomoći koji ne treba isplatiti ili treba povući utvrđuje se na temelju ozbiljnosti neusklađenosti i u skladu s načelom proporcionalnosti. To utječe na zakonitost i regularnost transakcije samo do visine dijela pomoći koji ne treba isplatiti ili treba povući.”

6. U članku 72. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Odstupajući od stavka 1. točke (a) ovog članka države članice mogu odlučiti da:

- (a) poljoprivredne parcele površine do 0,1 ha za koje se ne podnosi zahtjev za plaćanje, ne trebaju biti prijavljene, pod uvjetom da zbroj takvih parcela nije veći od 1 ha i/ili da poljoprivrednik koji nije podnio zahtjev za izravno plaćanje na osnovi površine ne mora prijaviti svoje poljoprivredne parcele u slučaju da ukupna površina ne prelazi 1 ha. U svim slučajevima poljoprivrednik u svom zahtjevu mora navesti da na raspolaganju ima poljoprivredne parcele te je, na zahtjev nadležnih tijela, dužan navesti gdje se one nalaze;
- (b) poljoprivrednici koji sudjeluju u programu za male poljoprivrednike, kao što je navedeno u glavi V. Uredbe (EU) br. 1307/2013, ne moraju prijaviti poljoprivredne parcele za koje se ne podnosi zahtjev za plaćanje, osim ako je takva prijava potrebna u svrhu druge pomoći ili potpore.”

7. Članak 75. stavak 1. treći i četvrti podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„Neovisno o prvom i drugom podstavku ovog stavka, države članice mogu:

- (a) prije 1. prosinca te najranije 16. listopada, platiti predujmove u visini do 50 % za izravna plaćanja;
- (b) prije 1. prosinca, platiti predujmove u visini do 75 % za potporu odobrenu u okviru ruralnog razvoja, kako je navedeno u članku 67. stavku 2.

U pogledu potpore odobrene u okviru ruralnog razvoja, kako je navedeno u članku 67. stavku 2., prvi i drugi podstavak ovog stavka primjenjuju se na zahtjeve za potporu ili zahtjeve za plaćanje podnesene od godine podnošenja zahtjeva 2019.”

Članak 3.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1307/2013

Uredba (EU) br. 1307/2013 mijenja se kako slijedi:

1. Članak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) ‚trajni travnjak i trajni pašnjak‘ (zajedno ‚trajni travnjak‘) znači zemljište koje se koristi za uzgoj trava ili druge travolike paše na prirodan način (samoniklo) ili putem uzgoja (zasijano) i koje nije bilo uključeno u izmjenju nasada poljoprivrednog gospodarstva tijekom pet ili više godina, kao i, ako države članice tako odluče, koje nije preorano tijekom pet ili više godina; ono može uključivati druge vrste poput grmlja i/ili drveća koje se mogu upotrebljavati za ispašu te, ako države članice tako odluče, druge vrste poput grmlja i/ili drveća od kojih nastaje hrana za životinje, pod uvjetom da trave i druge travolike paše i dalje prevladavaju. Države članice također mogu odlučiti da se trajnim travnjakom smatra:

- i. zemljište koje se može upotrebljavati za ispašu i koje čini dio uspostavljene lokalne prakse na kojem trave i druge travolike paše tradicionalno ne prevladavaju na površinama za ispašu i/ili
- ii. zemljište koje se može upotrebljavati za ispašu na kojem trave i druge travolike paše ne prevladavaju ili nisu prisutne na površinama za ispašu;”;

ii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Neovisno o prvom podstavku točkama (f) i (h), države članice koje su prije 1. siječnja 2018. kao obradivo zemljište prihvaćale zemljišne parcele na ugaru mogu ih i nakon tog datuma prihvaćati kao takve. Od 1. siječnja 2018. zemljišne parcele na ugaru koje su u 2018. prihvaćene kao obradivo zemljište u skladu s ovim podstavkom postaju u 2023. ili kasnije trajni travnjaci ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u točki (h).”;

(b) u stavku 2. dodaju se sljedeći podstavci:

„Države članice mogu odlučiti da:

- (a) zemljište koje nije preorano tijekom pet ili više godina smatra se trajnim travnjakom iz stavka 1. prvog podstavka točke (h), pod uvjetom da se to zemljište koristi za uzgoj trava ili druge travolike paše na prirodan način (samoniklo) ili putem uzgoja (zasijano) i da nije bilo uključeno u izmjenu nasada poljoprivrednog gospodarstva tijekom pet ili više godina;
- (b) trajni travnjak može uključivati druge vrste poput grmlja i/ili drveća od kojih nastaje hrana za životinje, na površinama na kojima prevladavaju trave i druge travolike paše; i/ili
- (c) zemljište koje se može upotrebljavati za ispašu na kojem trave i druge travolike paše ne prevladavaju ili nisu prisutne na površinama za ispašu može se smatrati trajnim travnjakom iz stavka 1. prvog podstavka točke (h).

Države članice na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija mogu odlučiti da se njihova odluka u skladu s trećim podstavkom točkom (b) i/ili točkom (c) iii. ovog stavka primjenjuje na cijelom njihovu državnom području ili na dijelu njihova državnog područja.

Države članice do 31. ožujka 2018. obavješćuju Komisiju o svakoj odluci koja je donesena u skladu s trećim i četvrtim podstavkom ovog stavka.”

2. U članku 6. stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ako država članica koristi mogućnost predviđenu u članku 36. stavku 4. drugom podstavku, nacionalna gornja granica utvrđena u Prilogu II. za tu državu članicu za odgovarajuću godinu može se premašiti za iznos izračunan u skladu tim podstavkom.”

3. Članak 9. mijenja se kako slijedi.:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„3.a Pored stavaka 1., 2. i 3., države članice mogu odlučiti da se izravna plaćanja ne dodjeljuju poljoprivrednicima koji za svoje poljoprivredne djelatnosti nisu registrirani u nacionalnom poreznom registru ili registru socijalnog osiguranja.”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Stavci 2., 3. i 3.a ne primjenjuju se na poljoprivrednike koji su primili samo izravna plaćanja koja ne premašuju određeni iznos za prethodnu godinu. Taj iznos određuju države članice na temelju objektivnih kriterija kao što su njihove nacionalne ili regionalne posebnosti i ne premašuje 5 000 EUR.”;

(c) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Države članice obavješćuju Komisiju do 1. kolovoza 2014. o svakoj odluci iz stavaka 2., 3. ili 4. te do 31. ožujka 2018. o svakoj odluci iz stavka 3.a. U slučaju izmjena tih odluka, države članice obavješćuju Komisiju u roku od dva tjedna od datuma donošenja svake odluke o izmjeni.”;

(d) dodaju se sljedeći stavci:

„7. Države članice mogu od 2018. ili od bilo koje sljedeće godine odlučiti da se osobe ili skupine osoba obuhvaćene područjem primjene stavka 2. prvog i drugog podstavka mogu pozvati na samo jedan ili dva od tri kriterija navedena u stavku 2. trećem podstavku kako bi dokazali da su aktivni poljoprivrednici. Ako se takva odluka primjenjuje od 2018., države članice o njoj obavješćuju Komisiju do 31. ožujka 2018. odnosno, ako se takva odluka primjenjuje od sljedeće godine, do 1. kolovoza godine koja prethodi njezinoj primjeni.

8. Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati stavak 2. od 2018. ili bilo koje sljedeće godine. Ako se takva odluka primjenjuje od 2018., one o njoj obavješćuju Komisiju do 31. ožujka 2018. odnosno, ako se takva odluka primjenjuje od sljedeće godine, do 1. kolovoza godine koja prethodi njezinoj primjeni.”

4. Članak 11. stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Države članice mogu jednom godišnje preispitati svoje odluke o smanjenju plaćanja u skladu s ovim člankom pod uvjetom da takvo preispitivanje ne dovede do smanjenja iznosa raspoloživih za ruralni razvoj.

Države članice obavješćuju Komisiju o odlukama donesenima u skladu s ovim člankom i o svakom procijenjenom rezultatu smanjenja za godine do 2019., i to do 1. kolovoza godine koja prethodi primjeni takvih odluka, pri čemu je krajnji rok za takvu obavijest 1. kolovoza 2018.”

5. Članak 14. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Države članice mogu odlučiti preispitati odluke iz ovog stavka s učinkom od kalendarske godine 2019. i obavješćuju Komisiju o svakoj odluci koja se temelji na takvom preispitivanju do 1. kolovoza 2018. Ni jedna odluka koja se temelji na takvom preispitivanju ne smije dovesti do smanjenja postotka o kojem je Komisija obaviještena u skladu s prvim, drugim, trećim i četvrtim podstavkom.”;

(b) u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Države članice mogu odlučiti preispitati odluke iz ovog stavka s učinkom od kalendarske godine 2019. i obavješćuju Komisiju o svakoj odluci koja se temelji na takvom preispitivanju do 1. kolovoza 2018. Ni jedna odluka koja se temelji na takvom preispitivanju ne smije dovesti do povećanja postotka o kojem je Komisija obaviještena u skladu s prvim, drugim, trećim i četvrtim podstavkom.”

6. U članku 31. stavku 1. točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) ako države članice to smatraju potrebnim, linearnog smanjenja vrijednosti pravâ na plaćanje u okviru programa osnovnog plaćanja na nacionalnoj ili regionalnoj razini kako bi se obuhvatili slučajevi iz članka 30. stavka 6. ove Uredbe. Osim toga, države članice koje se već koriste tim linearnim smanjenjem mogu u istoj godini također provesti linearno smanjenje vrijednosti pravâ na plaćanje u okviru programa osnovnog plaćanja na nacionalnoj ili regionalnoj razini kako bi se obuhvatili slučajevi iz članka 30. stavka 7. prvog podstavka točaka (a) i (b) ove Uredbe;”

7. U članku 36. stavku 4. dodaju se sljedeći podstavci:

„Za svaku državu članicu, iznos izračunan u skladu s prvim podstavkom ovog stavka može se uvećati za najviše 3 % relevantne godišnje nacionalne gornje granice određene u Prilogu II., nakon što se oduzme iznos nastao primjenom članka 47. stavka 1. za relevantnu godinu. Ako neka država članica primijeni takvo povećanje, Komisija uzima u obzir to povećanje prilikom određivanja godišnje nacionalne gornje granice za program jedinstvenih plaćanja po površini na temelju prvog podstavka ovog stavka. U tu svrhu države članice obavješćuju Komisiju do 31. siječnja 2018. o godišnjim postocima za koje treba povećati iznos izračunan u skladu sa stavkom 1. ovog članka u svakoj kalendarskoj godini od 2018.

Države članice jednom godišnje mogu preispitati svoju odluku iz drugog podstavka ovog stavka i dužne su obavijestiti Komisiju o svakoj odluci utemeljenoj na takvom preispitivanju do 1. kolovoza godine koja prethodi njezinoj primjeni.”

8. Članak 44. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ne dovodeći u pitanje broj usjeva koji je potreban u skladu sa stavkom 1., najviši pragovi koji su u njemu određeni ne primjenjuju se na poljoprivredna gospodarstva na kojima trave ili druge travolike paše ili zemljište ostavljeno na ugaru ili usjevi koji su pod vodom znatan dio godine ili tijekom znatna dijela ciklusa usjeva zauzimaju više od 75 % obradivog zemljišta. U tim slučajevima glavni usjev na preostaloj obradivoj površini ne smije zauzimati više od 75 % preostalog obradivog zemljišta osim ako je ta preostala površina prekrivena travama ili drugom travolikom pašom ili je zemljište ostavljeno na ugaru.”;

(b) u stavku 3. točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

- „(a) na kojima se više od 75 % obradivog zemljišta koristi za proizvodnju trava ili druge travolike paše, za uzgoj mahunastih usjeva, kao zemljište ostavljeno na ugaru ili služi za kombinaciju tih upotreba;
- (b) na kojima više od 75 % prihvatljive poljoprivredne površine zauzimaju trajni travnjaci ili se koristi za proizvodnju trava ili druge travolike paše ili za uzgoj usjeva pod vodom tijekom znatna dijela godine ili tijekom znatna dijela ciklusa usjeva ili služi za kombinaciju tih upotreba;”;

(c) u stavku 4. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Zimski i proljetni usjevi smatraju se različitim usjevima, čak i ako pripadaju istom rodu. *Triticum spelta* smatra se usjevom koji se razlikuje od usjeva koji pripadaju istom rodu.”

9. Članak 46. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1, prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ako obradivo zemljište poljoprivrednog gospodarstva zauzima više od 15 hektara, poljoprivrednik je dužan osigurati da od 1. siječnja 2015. najmanje 5 % površine obradivog zemljišta poljoprivrednog gospodarstva koju je poljoprivrednik prijavio u skladu s člankom 72. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Uredbe (EU) br. 1306/2013 te, ako ih države članice smatraju ekološki značajnim površinama u skladu sa stavkom 2. ovog članka, uključujući površine navedene u točkama (c), (d), (g), (h), (k) i (l) tog stavka bude ekološki značajna površina.”;

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku dodaju se sljedeće točke:

- „(k) površine s vrstom *Miscanthus*;
- (l) površine s vrstom *Silphium perfoliatum*;
- (m) površine zemljišta ostavljenog na ugaru za medonosne biljke (vrste bogate peludi i nektarom).”;

ii. drugi podstavak. zamjenjuje se sljedećim:

„Uz iznimku površina poljoprivrednog gospodarstva iz prvog podstavka točaka (g), (h), (k) i (l) ovog stavka, ekološki značajna površina nalazi se na obradivom zemljištu poljoprivrednog gospodarstva. U slučaju površina iz prvog podstavka točaka (c) i (d) ovog stavka, ekološki značajna površina također se može nalaziti uz obradivo zemljište poljoprivrednog gospodarstva koje je poljoprivrednik prijavio u skladu s člankom 72. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Uredbe (EU) br. 1306/2013.”;

(c) u stavku 4. točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

- „(a) na kojima se više od 75 % obradivog zemljišta koristi za proizvodnju trava ili druge travolike paše, za uzgoj mahunastih usjeva, kao zemljište ostavljeno na ugaru ili služi za kombinaciju tih upotreba;
- (b) na kojima više od 75 % prihvatljive poljoprivredne površine zauzimaju trajni travnjaci ili se koristi za proizvodnju trava ili druge travolike paše ili za uzgoj usjeva pod vodom tijekom znatna dijela godine ili tijekom znatna dijela ciklusa usjeva ili služi za kombinaciju tih upotreba.”

10. Članak 50. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Plaćanje za mlade poljoprivrednike odobrava se po poljoprivredniku za razdoblje od pet godina koje započinje prvim podnošenjem zahtjeva, pod uvjetom da je zahtjev podnesen u roku od pet godina nakon osnivanja iz stavka 2. točke (a). To razdoblje od pet godina primjenjuje se i na poljoprivrednike koji su plaćanje za mlade poljoprivrednike primili na temelju zahtjeva koji su prethodili godini potraživanja 2018.

Odstupajući od druge rečenice prvog podstavka, države članice mogu odlučiti da se za te mlade poljoprivrednike, koji su poljoprivredno gospodarstvo u skladu sa stavkom 2. točkom (a) osnovali u razdoblju 2010. – 2013, rok od pet godina treba smanjiti za broj godina koje su protekle od trenutka osnivanja iz stavka 2. točke (a) i prvog podnošenja zahtjeva za plaćanje za mlade poljoprivrednike.”;

(b) u stavku 6. točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) između 25 % i 50 % prosječne vrijednosti prava na plaćanje koja su u vlasništvu ili zakupu, a posjeduje ih poljoprivrednik; ili

(b) između 25 % i 50 % iznosa izračunanog dijeljenjem fiksnog postotka nacionalne gornje granice za kalendarsku godinu 2019., određene u Prilogu II., s brojem svih prihvatljivih hektara prijavljenih u 2015. u skladu s člankom 33. stavkom 1. Taj fiksni postotak jednak je udjelu nacionalne gornje granice koja je preostala za program osnovnog plaćanja u skladu s člankom 22. stavkom 1. za 2015.”;

(c) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Države članice koje primjenjuju članak 36. svake godine izračunavaju iznos plaćanja za mlade poljoprivrednike množenjem broja koji odgovara vrijednosti između 25 % i 50 % jedinstvenog plaćanja po površini izračunanom u skladu s člankom 36. s brojem prihvatljivih hektara koje je taj poljoprivrednik prijavio u skladu s člankom 36. stavkom 2.”;

(d) u stavku 8. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„8. Odstupajući od podstavaka 6. i 7. ovog članka, države članice mogu svake godine izračunati iznos plaćanja za mlade poljoprivrednike množenjem broja koji odgovara vrijednosti između 25 % i 50 % nacionalnog prosječnog plaćanja po hektaru s brojem prava koja je taj poljoprivrednik aktivirao u skladu s člankom 32. stavkom 1. ili s brojem prihvatljivih hektara koje je poljoprivrednik prijavio u skladu s člankom 36. stavkom 2.”;

(e) u stavku 10. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„10. Umjesto primjene stavaka od 6. do 9., države članice mogu dodijeliti godišnji paušalni iznos po poljoprivredniku izračunan množenjem fiksnog broja hektara s brojem koji odgovara vrijednosti između 25 % i 50 % nacionalnog prosječnog plaćanja po hektaru, kako je utvrđeno u skladu sa stavkom 8.”

11. Članak 52. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 5. briše se;

(b) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Proizvodno vezana potpora jest sustav ograničavanja proizvodnje u obliku godišnjeg plaćanja koje se temelji na fiksnim površinama i prinosima ili fiksnom broju životinja te se njome poštuju financijske gornje granice koje države članice trebaju utvrditi za svaku mjeru i o kojima trebaju obavijestiti Komisiju.”;

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„10. Komisija je u skladu s člankom 70. ovlaštena donositi delegirane akte kojima se dopunjuje ova Uredba u pogledu mjera kako bi se izbjeglo da korisnici dobrovoljne proizvodno vezane potpore budu izloženi strukturnim tržišnim neravnotežama u sektoru. Tim delegiranim aktima može se državama članicama dopustiti da odluče da se takva potpora može nastaviti isplaćivati do 2020. na temelju proizvodnih jedinica za koje je dobrovoljna proizvodno vezana potpora dodijeljena u proteklom referentnom razdoblju.”

12. U članku 53. stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Države članice svoju odluku donesenu u skladu s ovim poglavljem mogu preispitati do 1. kolovoza svake godine te odlučiti, s učinkom od godine koja slijedi nakon te godine:

(a) ostaviti nepromijenjenim, povećati ili smanjiti postotak utvrđen u skladu sa stavcima 1., 2. i 3., u okviru u njima utvrđenih ograničenja, ako je to primjenjivo, ili ostaviti nepromijenjenim ili smanjiti postotak utvrđen u skladu sa stavkom 4.;

(b) izmijeniti uvjete za dodjelu potpore;

(c) prestati dodjeljivati potporu na temelju ovog poglavlja.

Države članice obavješćuju Komisiju o svakoj takvoj odluci do datuma iz prvog podstavka.”

13. Članak 70. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članka 2., članka 4. stavka 3., članka 6. stavka 3., članka 7. stavka 3., članka 8. stavka 3., članka 9. stavka 5., članka 20. stavka 6., članka 35., članka 36. stavka 6., članka 39. stavka 3., članka 43. stavka 12., članka 44. stavka 5., članka 45. stavaka 5. i 6., članka 46. stavka 9., članka 50. stavka 11., članka 52. stavaka 9. i 10., članka 57. stavka 3., članka 58. stavka 5., članka 59. stavka 3., članka 64. stavka 5., članka 67. stavaka 1. i 2. i članka 73. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od sedam godina od 1. siječnja 2014. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja sedmogodišnjeg razdoblja. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Europski parlament ili Vijeće mogu u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 2., članka 4. stavka 3., članka 6. stavka 3., članka 7. stavka 3., članka 8. stavka 3., članka 9. stavka 5., članka 20. stavka 6., članka 35., članka 36. stavka 6., članka 39. stavka 3., članka 43. stavka 12., članka 44. stavka 5., članka 45. stavaka 5. i 6., članka 46. stavka 9., članka 50. stavka 11., članka 52. stavaka 9. i 10., članka 57. stavka 3., članka 58. stavka 5., članka 59. stavka 3., članka 64. stavka 5., članka 67. stavaka 1. i 2. i članka 73. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.”;

(c) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Delegirani akt donesen na temelju članka 2., članka 4. stavka 3., članka 6. stavka 3., članka 7. stavka 3., članka 8. stavka 3., članka 9. stavka 5., članka 20. stavka 6., članka 35., članka 36. stavka 6., članka 39. stavka 3., članka 43. stavka 12., članka 44. stavka 5., članka 45. stavaka 5. i 6., članka 46. stavka 9., članka 50. stavka 11., članka 52. stavaka 9. i 10., članka 57. stavka 3., članka 58. stavka 5., članka 59. stavka 3., članka 64. stavka 5., članka 67. stavaka 1. i 2. i članka 73. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”

14. Prilog X. mijenja se u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi.

Članak 4.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1308/2013

Uredba (EU) br. 1308/2013 mijenja se kako slijedi:

1. Članak 33. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) sprečavanje kriznih situacija i upravljanje njima, uključujući osiguravanje mentorstva drugim organizacijama proizvođača, udruženjima organizacija proizvođača, skupinama proizvođača ili pojedinačnim proizvođačima”;

(b) stavak 3. prvi podstavak mijenja se kako slijedi:

i. točke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

„(c) promidžbu i komunikaciju, uključujući djelovanja i aktivnosti s ciljem diversifikacije i konsolidacije na tržištima voća i povrća, u preventivne svrhe ili tijekom kriznog razdoblja;

(d) potporu za administrativne troškove osnivanja uzajamnih fondova i financijske doprinose za popunjavanje uzajamnih fondova nakon isplate naknade članovima proizvođačima čiji su se prihodi znatno smanjili zbog nepovoljnih tržišnih uvjeta”;

ii. dodaje se sljedeća točka:

„(i) osiguravanje mentorstva drugim organizacijama proizvođača, udruženjima organizacija proizvođača, skupinama proizvođača ili pojedinačnim proizvođačima”;

(c) drugi i treći podstavak stavka 5. zamjenjuju se sljedećim:

„Pri okolišnim aktivnostima poštuju se zahtjevi u vezi s poljoprivredom, okolišem i klimom ili obveze povezane s organskim uzgojem utvrđeni u članku 28. stavku 3. i članku 29. stavcima 2. i 3. Uredbe (EU) br. 1305/2013.

Ako najmanje 80 % članova proizvođača podliježe jednoj ili više istih obveza u vezi s poljoprivredom, okolišem i klimom ili obveza povezanih s organskim uzgojem predviđenih u članku 28. stavku 3. i članku 29. stavcima 2. i 3. Uredbe (EU) br. 1305/2013, svaka od tih obveza smatra se okolišnom aktivnošću kako je navedeno u prvom podstavku točki (a) ovog stavka.”

2. U članku 34. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Ograničenje od 50 % predviđeno u stavku 1. povećava se na 100 % u sljedećim slučajevima:

(a) u slučaju povlačenja s tržišta voća i povrća koje ne premašuje 5 % količine proizvoda stavljenih na tržište od strane svake organizacije proizvođača i koje se ustupa za:

i. besplatnu distribuciju dobrotvornim organizacijama i zakladama koje su u tu svrhu odobrile države članice, za uporabu u okviru njihovih aktivnosti pomoći osobama čije je pravo na javnu pomoć priznato nacionalnim pravom, posebice jer im nedostaju potrebna sredstva za uzdržavanje;

ii. besplatnu distribuciju kaznenim institucijama, školama i javnim obrazovnim ustanovama, ustanovama iz članka 22. i dječjim kampovima kao i bolnicama te domovima za starije osobe koje odrede države članice, koje poduzimaju sve potrebne korake kako bi osigurale da se tako raspodijeljene količine dodaju količinama koje te ustanove obično kupuju.

(b) u slučaju djelovanja povezanih s mentorstvom drugih organizacija proizvođača ili skupina proizvođača priznatih u skladu s člankom 125.e Uredbe (EZ) br. 1234/2007 ili člankom 27. Uredbe (EU) br. 1305/2013, pod uvjetom da te organizacije ili skupine dolaze iz regija država članica iz članka 35. stavka 1. ove Uredbe, ili pojedinačnih proizvođača.”

3. Članak 35. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 35.

Nacionalna financijska pomoć

1. U regijama država članica u kojima je stupanj organizacije proizvođača u sektoru voća i povrća znatno ispod prosjeka Unije, države članice mogu organizacijama proizvođača dodijeliti nacionalnu financijsku pomoć u visini od najviše 80 % financijskih doprinosa iz članka 32. stavka 1. točke (a) te do 10 % vrijednosti proizvodnje koja je stavljena na tržište bilo koje takve organizacije proizvođača. Ta je pomoć dodatak operativnom fondu.

2. Za stupanj organizacije proizvođača u regiji države članice smatra se da je znatno ispod prosjeka Unije ako je prosječan stupanj organizacije bio niži od 20 % tijekom tri uzastopne godine koje prethode provedbi operativnog programa. Stupanj organizacije izračunava se kao vrijednost proizvodnje voća i povrća, koja je ostvarena u dotičnoj regiji i koju su na tržište stavili organizacije proizvođača, udruženja organizacija proizvođača i skupine proizvođača priznati u skladu s člankom 125.e Uredbe (EZ) br. 1234/2007 ili člankom 27. Uredbe (EU) br. 1305/2013, podijeljena s ukupnom vrijednošću proizvodnje voća i povrća koja je ostvarena u toj regiji.

3. Države članice koje dodijele nacionalnu financijsku pomoć u skladu sa stavkom 1. obavješćuju Komisiju o regijama koje ispunjavaju kriterije iz stavka 2. te o nacionalnoj financijskoj pomoći dodijeljenoj organizacijama proizvođača u tim regijama.”

4. U članku 37. točki (d) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. uvjete u vezi s člankom 33. stavkom 3. prvim podstavkom točkama (a), (b), (c) i (i);”;

5. U članku 38. prvom podstavku točka (i) zamjenjuje se sljedećim:

„(i) mjere za promidžbu, komunikaciju, osposobljavanje i mentorstvo u slučajevima sprečavanja kriznih situacija i upravljanja njima;”.

6. U članku 62. dodaje se sljedeći stavak:

„5. Države članice mogu primijeniti ovo poglavlje na vinogradarske površine pogodne za proizvodnju jakih alkoholnih pića na bazi vina s oznakom zemljopisnog podrijetla kako je registrirana u skladu s Prilogom III. Uredbi (EZ) br. 110/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (*). Za potrebe ovoga poglavlja tim površinama mogu se smatrati površine na kojima je moguće proizvoditi vino sa zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla.

(*) Uredba (EZ) br. 110/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o definiranju, opisivanju, prezentiranju, označivanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla jakih alkoholnih pića i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1576/89 (SL L 39, 13.2.2008., str. 16.).”;

7. Članak 64. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavak 1. drugi podstavak umeće se sljedeća točka:

„(ca) podnositelj zahtjeva nije posadio vinovu lozu bez odobrenja kako je navedeno u članka 71. ove Uredbe (EU) ili bez prava sadnje kako je navedeno u člancima 85.a i 85.b Uredbe (EZ) br. 1234/2007”;

(b) u stavku 2., uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ako ukupna površina obuhvaćena prihvatljivim zahtjevima iz stavka 1. u određenoj godini premašuje površinu koju je država članica stavila na raspolaganje, odobrenja se dodjeljuju prema razmjernoj razdjeli hektara svim podnositeljima zahtjeva na osnovi površine za koju su podnijeli zahtjev za odobrenje. Pri takvoj dodjeli može se utvrditi minimalna i/ili maksimalna površina po podnositelju zahtjeva te se ta dodjela ujedno može djelomično ili u potpunosti provesti u skladu s jednim ili više sljedećih objektivnih i nediskriminirajućih prioritetnih kriterija:”;

(c) umeće se sljedeći stavak:

„2.a Ako država članica odluči primjenjivati jedan ili više kriterija iz stavka 2., ona može dodati dodatni uvjet prema kojem podnositelj zahtjeva u godini podnošenja zahtjeva mora biti fizička osoba do 40 godina starosti.”;

(d) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Države članice objavljuju kriterije iz stavaka 1., 2. i 2.a koje primjenjuju i o tome bez odgode obavješćuju Komisiju.”

8. Članak 148. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Ako se države članice ne koriste mogućnostima predviđenima u stavku 1. ovog članka, proizvođač, organizacija proizvođača ili udruženje organizacija proizvođača mogu zahtijevati da svaka isporuka sirovog mlijeka prerađivaču sirovog mlijeka bude predmetom pisanog ugovora između stranaka i/ili predmetom pisane ponude ugovora od prvih kupaca, pod uvjetima utvrđenima u stavku 4. prvom podstavku ovog članka.

Ako je prvi kupac mikro, malo ili srednje poduzeće u smislu Preporuke 2003/361/EZ, ugovor i/ili ponuda ugovora nisu obvezni, pri čemu se ne dovodi u pitanje mogućnost da se stranke koriste standardnim ugovorom koji je izradila sektorska organizacija.”;

(b) u stavku 2., uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ugovor i/ili ponuda ugovora iz stavaka 1. i 1.a.”;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Odstupajući od stavaka 1. i 1.a, u slučaju kada član zadruge isporučuje sirovo mlijeko zadruzi čiji je član, ugovor i/ili ponuda ugovora nisu potrebni ako statut te zadruge ili pravila i odluke predviđeni u tom statutu ili pravila i odluke koji iz tog statuta proizlaze sadržavaju odredbe sa sličnim učincima kao odredbe utvrđene u stavku 2. točkama (a), (b) i (c).”;

(d) u stavku 4. uvodni dio i drugi podstavak točka (a) zamjenjuju se sljedećim:

„Neovisno o prvom podstavku, primjenjuje se jedno ili više od sljedećega:

(a) ako država članica odluči da je u skladu sa stavkom 1. obvezan pisani ugovor za isporuku sirovog mlijeka, ona može utvrditi:

- i. obvezu stranaka da postignu dogovora o odnosu između određene isporučene količine i cijene koja se plaća za tu isporuku;
- ii. minimalno trajanje koje je primjenjivo samo na pisane ugovore između poljoprivrednika i prvog kupca sirovog mlijeka; takvo minimalno trajanje iznosi najmanje šest mjeseci te se njime ne smije narušavati pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.”

9. U članku 149. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Organizacija proizvođača iz sektora mlijeka i mliječnih proizvoda koja je priznata na temelju članka 161. stavka 1. može u ime svojih članova poljoprivrednika u odnosu na njihovu cjelokupnu zajedničku proizvodnju ili njezin dio, u pregovorima dogovoriti ugovore za isporuku sirovog mlijeka od strane poljoprivrednika prerađivaču sirovog mlijeka ili otkupljivaču u smislu članka 148. stavka 1. trećeg podstavka.”

10. Članak 152. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) su osnovane na inicijativu proizvođača i koje obavljaju najmanje jednu od sljedećih aktivnosti:

- i. zajedničku preradu;
- ii. zajedničku distribuciju, uključujući putem zajedničkih prodajnih platformi ili zajedničkog prijevoza;
- iii. zajedničko pakiranje, označivanje ili promidžbu;
- iv. zajedničku organizaciju kontrole kvalitete;
- v. zajedničku korištenje opreme ili skladišnih prostora;
- vi. zajedničko upravljanje otpadom izravno vezanim uz proizvodnju;
- vii. zajedničku nabavu ulaznih sredstava;
- viii. sve ostale zajedničke aktivnosti povezane s uslugama kojima se nastoji ostvariti jedan od ciljeva navedenih u točki (c) ovoga stavka;”;

(b) umeću se sljedeći stavci:

„1.a Odstupajući od članka 101. stavka 1. UFEU-a organizacija proizvođača priznata na temelju stavka 1. ovog članka, može planirati proizvodnju, optimizirati troškove proizvodnje, stavljati proizvode na tržište i u pregovorima dogovarati ugovore o opskrbi poljoprivrednim proizvodima u ime svojih članova za njihovu cjelokupnu proizvodnju ili njezin dio.

Aktivnosti iz prvog podstavka mogu se provoditi:

- (a) pod uvjetom da se jedna ili više aktivnosti iz stavka 1. točke (b) podtočaka od i. do vii. stvarno obavljaju, čime se doprinosi ostvarenju ciljeva utvrđenih u članku 39. UFEU-a;
- (b) pod uvjetom da organizacija proizvođača koncentrira ponudu i stavlja proizvode svojih članova na tržište, neovisno o tome jesu li proizvođači prenijeli vlasništvo nad poljoprivrednim proizvodima na organizaciju proizvođača;
- (c) neovisno o tome je li dogovorena cijena jednaka za ukupnu proizvodnju pojedinih ili svih članova;
- (d) pod uvjetom da dotični proizvođači nisu članovi drugih organizacija proizvođača u pogledu proizvoda obuhvaćenih aktivnostima iz prvog podstavka;
- (e) pod uvjetom da poljoprivredni proizvod nije obuhvaćen obvezom isporuke koja proizlazi iz članstva poljoprivrednika u zadruzi, koja sama nije član dotičnih organizacija proizvođača, u skladu s uvjetima utvrđenima u statutu zadruge ili u pravilima i odlukama predviđenima u tom statutu ili u pravilima i odlukama koji iz tog statua proizlaze.;

Međutim, države članice mogu odstupiti od uvjeta utvrđenog u drugom podstavku točki (d) u propisno opravdanim slučajevima kada članovi proizvođači imaju dvije različite proizvodne jedinice smještene na različitim zemljopisnim područjima.

1.b Za potrebe ovog članka upućivanja na organizacije proizvođača uključuju i udruženja organizacija proizvođača priznata na temelju članka 156. stavka 1. ako takva udruženja ispunjavaju zahtjeve utvrđene u stavku 1. ovog članka.

1.c Nacionalno tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja iz članka 5. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003 može u pojedinačnim slučajevima odlučiti o tome da se u budućnosti jednu ili više aktivnosti iz stavka 1.a prvog podstavka treba izmijeniti, prekinuti odnosno o tome da ih se uopće ne smije provoditi, ako to tijelo zaključi da je to potrebno radi sprečavanja isključivanja konkurencije ili ako smatra da su ugroženi ciljevi utvrđeni u članku 39. UFEU-a.

U slučaju pregovora kojima je obuhvaćeno više država članica, Komisija donosi odluku iz prvog podstavka ovog stavka ne primjenjujući pritom postupak iz članka 229. stavka 2. ili stavka 3.

Pri postupanju na temelju prvog podstavka ovog stavka nacionalno tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja u pisanom obliku obavješćuje Komisiju prije ili bez odgode nakon pokretanja prve službene mjere istrage te je bez odgode obavješćuje o donesenim odlukama nakon njihova donošenja.

Odluke iz ovog podstavka ne primjenjuju se prije datuma na koji su o njima obaviještena dotična poduzeća.”;

(c) stavak 3. briše se.

11. Članak 154. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Države članice mogu na zahtjev odlučiti da se organizaciji proizvođača koja djeluje u više sektora iz članka 1. stavka 2. dodijeli više od jednog priznanja, pod uvjetom da organizacija proizvođača ispunjava uvjete iz stavka 1. ovog članka u pogledu svakog sektora za koji ona zahtijeva priznanje.”

(b) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Države članice mogu odlučiti da se organizacije proizvođača koje su priznate prije 1. siječnja 2018. i koje ispunjavaju uvjete utvrđene u stavku 1. ovog članka smatraju priznatima kao organizacije proizvođača na temelju članka 152.

3. Ako su organizacije proizvođača priznate prije 1. siječnja 2018., ali ne ispunjavaju uvjete utvrđene u stavku 1. ovog članka, države članice povlače svoje priznanje najkasnije 31. prosinca 2020.”

12. Članak 157. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točki (c) dodaju se sljedeće podtočke:

„xv. utvrđivanje standardnih klauzula o podjeli vrijednosti u smislu članka 172.a, uključujući tržišne bonuse i gubitke, kojima se određuje na koji način među njima treba raspodijeliti eventualni razvoj relevantnih tržišnih cijena dotičnih proizvoda ili drugih tržišta robe;

xvi. provedba mjera za sprečavanje rizika za zdravlje životinja, zaštitu bilja i okolišnih rizika i upravljanje tim rizicima.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Države članice mogu na zahtjev odlučiti da se sektorskoj organizaciji koja djeluje u više sektora iz članka 1. stavka 2. dodijeli više od jednog priznanja, pod uvjetom da sektorska organizacija ispunjava uvjete iz stavka 1. i, ako je to primjenjivo, stavka 3. u pogledu svakog sektora za koji ona zahtijeva priznanje.”;

(c) u stavku 3. točki (c) dodaju se sljedeće podtočke:

- „xii. utvrđivanje standardnih klauzula o podjeli vrijednosti u smislu članka 172.a, uključujući tržišne bonuse i gubitke, kojima se određuje na koji način među njima treba raspodijeliti eventualni razvoj relevantnih tržišnih cijena dotičnih proizvoda ili drugih tržišta robe;
- xiii. provedba mjera za sprečavanje rizika za zdravlje životinja, zaštitu bilja i okolišnih rizika i upravljanje tim rizicima.”

13. Izmjena navedena u ovoj točki ne odnosi na verziju na hrvatskom jeziku.

14. Članak 161. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. uvodni dio i točka (a) zamjenjuju se sljedećim:

„1. Države članice priznaju na zahtjev sve pravne subjekte ili jasno definirane dijelove takvih subjekata kao organizacije proizvođača u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda, pod uvjetom da:

- (a) ih čine proizvođači u sektora mlijeka i mliječnih proizvoda te da su uspostavljeni na njihovu inicijativu i rade na postizanju posebnog cilja koji može uključivati jedan ili više od sljedećih ciljeva:
 - i. osiguravanje da se proizvodnja planira i prilagođava potražnji, osobito u pogledu kvalitete i kvantitete;
 - ii. koncentriranje ponude i plasiranje na tržište proizvoda vlastitih članova;
 - iii. optimiziranje troškova proizvodnje i stabiliziranje proizvođačkih cijena;”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice mogu odlučiti da organizacije proizvođača koje su priznate prije 2. travnja 2012. na temelju nacionalnog prava i koje ispunjavaju uvjete utvrđene u stavku 1. treba smatrati priznatim organizacijama proizvođača.”

15. Članak 168. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Kada se države članice ne koriste mogućnostima predviđenima u stavku 1. ovog članka, proizvođač, organizacija proizvođača ili udruženje organizacija potrošača, u pogledu poljoprivrednih proizvoda iz sektora iz članka 1. stavka 2., koji nije sektor mlijeka, mliječnih proizvoda i šećera, mogu zahtijevati da svaka isporuka njihovih proizvoda prerađivaču ili distributeru bude predmetom pisanog ugovora između stranaka i/ili predmetom pisane ponude ugovora od prvih kupaca, pod uvjetima utvrđenima u stavku 4. i u stavku 6. prvom podstavku ovoga članka.

Ako je prvi kupac mikro, malo ili srednje poduzeće u smislu Preporuke 2003/361/EZ, ugovor i/ili ponuda ugovora nisu obvezni, pri čemu se ne dovodi u pitanje mogućnost da se stranke koriste standardnim ugovorom koji je izradila sektorska organizacija.”;

(b) u stavku 4., uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„4. Svi ugovori ili ponude ugovora iz stavaka 1. i 1.a su.”;

(c) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Odstupajući od stavaka 1. i 1.a, u slučaju kada član zadruge isporučuje dotične proizvode zadruzi čiji je član, ugovor ili ponuda ugovora nisu potrebni ako statut te zadruge ili pravila i odluke predviđeni u tom statutu ili pravila i odluke koji iz tog statua proizlaze sadržavaju odredbe sa sličnim učincima kao odredbe utvrđene u stavku 4. točkama (a), (b) i (c).”

16. Članci 169., 170. i 171. brišu se.

17. Umeće se sljedeći odjeljak:

„Odjeljak 5.a

Klauzule o podjeli vrijednosti

Članak 172.a

Podjela vrijednosti

Ne dovodeći u pitanje bilo koju posebnu klauzulu o podjeli vrijednosti u sektoru šećera, poljoprivrednici, uključujući udruženja poljoprivrednika, i prvi kupac mogu se dogovoriti o klauzulama o podjeli vrijednosti, uključujući tržišne bonuse i gubitke, kojima se određuje na koji način među njima treba raspodijeliti eventualni razvoj relevantnih tržišnih cijena dotičnih proizvoda ili drugih tržišta roba.”

18. Članak 184., stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Komisija putem delegiranih akata na temelju članka 186. ove Uredbe i provedbenih akata na temelju članka 187. ove Uredbe otvara carinske kvote i/ili upravlja carinskim kvotama za uvoz poljoprivrednih proizvoda radi stavljanja tih poljoprivrednih proizvoda u slobodni promet u Uniji ili dijelu Unije, ili carinskim kvotama za uvoz poljoprivrednih proizvoda Unije u treće zemlje, kojima treba djelomično ili u potpunosti upravljati Unija, koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma sklopljenih u skladu s UFEU-om ili bilo kojeg drugog akta donesenog u skladu s člankom 43. stavkom 2. ili člankom 207. UFEU-a.”

19. Članak 188. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 188.

Proces dodjele carinskih kvota

1. Komisija odgovarajućom publikacijom na internetu objavljuje rezultate dodjele carinskih kvota za prijavljene zahtjeve uzimajući u obzir raspoložive carinske kvote i prijavljene zahtjeve.

2. U publikaciji iz stavka 1. upućuje se, ako je to primjenjivo, i na potrebu za odbacivanjem zahtjeva u postupku, suspenzijom podnošenja zahtjeva ili dodjelom neupotrebljenih količina.

3. Države članice izdaju uvozne dozvole i izvozne dozvole za zatražene količine u okviru uvoznih carinskih kvota i izvoznih carinskih kvota podložno odgovarajućim koeficijentima dodjele, i nakon što ih je Komisija objavila u skladu sa stavkom 1.”

20. Članak 209. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 101. stavak 1. UFEU-a ne primjenjuje se na sporazume, odluke i usklađena djelovanja poljoprivrednika, udruženja poljoprivrednika ili saveza tih udruženja, ili organizacije proizvođača koji su priznati na temelju članka 152. ili članka 161. ove Uredbe ili udruženja organizacija proizvođača koja su priznata na temelju članka 156. ove Uredbe, koji se tiču proizvodnje ili prodaje poljoprivrednih proizvoda ili uporabe zajedničkih prostora za skladištenje, obradu ili preradu poljoprivrednih proizvoda, osim ako su ugroženi ciljevi utvrđeni u članku 39. UFEU-a.”;

(b) u stavku 2. iza prvog podstavka umeću se sljedeći podstavci:

„Međutim, poljoprivrednici, udruženja poljoprivrednika ili savezi tih udruženja, ili organizacije proizvođača koji su priznati na temelju članka 152. ili članka 161. ove Uredbe, ili udruženja organizacija proizvođača koja su priznata na temelju članka 156. ove Uredbe mogu zatražiti mišljenje Komisije o usklađenosti tih sporazuma, odluka i usklađenih djelovanja s ciljevima utvrđenima u članku 39. UFEU-a.

Komisija odmah obrađuje zahtjeve za mišljenja te podnositelju zahtjeva šalje svoje mišljenje u roku od četiri mjeseca od primitka potpunog zahtjeva. Komisija na vlastitu inicijativu ili na zahtjev države članice može promijeniti sadržaj mišljenja, osobito ako je podnositelj zahtjeva dostavio netočne informacije ili zloupotrijebio mišljenje.”

21. Članak 222. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„1. Tijekom razdobljâ ozbiljne neravnoteže tržišta, Komisija može donijeti provedbene akte kojima određuje da se članak 101. stavak 1. UFEU-a ne primjenjuje na sporazume i odluke poljoprivrednika, udruženja poljoprivrednika ili saveza tih udruženja, ili priznatih organizacija proizvođača, udruženja priznatih organizacija proizvođača i priznatih sektorskih organizacija u svim sektorima iz članka 1. stavka 2. ove Uredbe, pod uvjetom da se takvim sporazumima i odlukama ne narušava pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, strogo slijedi cilj stabilizacije dotičnog sektora te da oni su obuhvaćeni jednom ili više sljedećih kategorija:”;

(b) stavak 2. briše se.

22. U članku 232. stavak 2. briše se.

23. Prilozi VII. i VIII. mijenjaju se u skladu s Prilogom III. ovoj Uredbi.

Članak 5.

Izmjene Uredbe (EU) br. 652/2014

Uredba (EU) br. 652/2014 mijenja se kako slijedi:

1. U članku 4. dodaje se sljedeći stavak:

„4. U slučaju odobravanja višegodišnjih djelovanja, proračunske obveze mogu se podijeliti na godišnje obroke. Ako su proračunske obveze tako podijeljene, Komisija dodjeljuje godišnje obroke pri čemu uzima u obzir napredak djelovanja, procijenjene potrebe i raspoloživi proračun.”

2. U članku 13. stavak 5. briše se.

3. U članku 22. stavak 5. briše se.

4. U članku 27. stavak 5. briše se.

Članak 6.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2018.

Međutim:

(a) članak 3. točka 11. podtočke (a) i (b) primjenjuju se od 1. siječnja 2015.;

(b) članak 1. točka 23. podtočka (b) primjenjuje se od 1. siječnja 2016. i

(c) članak 4. točka 3. primjenjuje se od 1. siječnja 2019.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 13. prosinca 2017.

Za Europski parlament

Predsjednik

A. TAJANI

Za Vijeće

Predsjednik

M. MAASIKAS

PRILOG I.

Prilog II. Uredbi (EU) br. 1305/2013 mijenja se kako slijedi:

1. U retku koji se odnosi na članak 17. stavak 3., Predmet: Ulaganje u fizičku imovinu, Maksimalan iznos u EUR ili stopa: 40 %, četvrti stupac, uvodni dio i prva alineja zamjenjuju se sljedećim:

„iznosa prihvatljivih ulaganja u ostalim regijama

Navedene stope moguće je povećati za dodatnih 20 postotnih bodova pod uvjetom da maksimalna kombinirana potpora ne prelazi 90 %, u slučaju:

— mladih poljoprivrednika tijekom najviše pet godina od datuma uspostavljanja, kako je utvrđeno u programu ruralnog razvoja, ili do dovršetka mjera utvrđenih u poslovnom planu iz članka 19. stavka 4.”

2. U retku koji se odnosi na članak 17. stavak 3., Predmet: Ulaganje u fizičku imovinu, Prerada i plasman na tržište proizvoda navedenih u Prilogu I. TFEU-u, Maksimalan iznos u EUR ili stopa: 40 %, četvrti stupac zamjenjuje se sljedećim:

„iznosa prihvatljivih ulaganja u ostalim regijama

Prethodno navedene stope moguće je povećati za dodatnih 20 postotnih bodova pod uvjetom da maksimalna kombinirana potpora ne prelazi 90 %, za djelatnosti podržane u okviru programa EPI, za zajednička ulaganja i integrirane projekte ili djelatnosti povezane sa spajanjem organizacija proizvođača”.

3. Retci koji se odnose na članak 37. stavak 5., članak 38. stavak 5. i članak 39. stavak 5. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 37. stavak 5.	Osiguranje usjeva, životinja i bilja	70 %	iznosa premije osiguranja
Članak 38. stavak 5.	Uzajamni fondovi u slučaju nepovoljnih klimatskih prilika, bolesti životinja i bilja, najezdi nametnika te u slučaju okolišnih incidenata	70 %	iznosa premije osiguranja
Članak 39. stavak 5.	Instrument za stabilizaciju prihoda	70 %	prihvatljivih troškova”

PRILOG II.

U Prilogu X. Uredbi (EU) br. 1307/2013, tablica „Faktori prenamjene i ponderiranja iz članka 46. stavka 3.” mijenja se kako slijedi:

1. Redak „Površine s kulturama kratkih ophodnji” zamjenjuje se sljedećim:

„Površine s kulturama kratkih ophodnji (po 1 m ²)	nije dostupno	0,5	0,5 m ² ”
---	---------------	-----	----------------------

2. Redak „Površine s usjevima koji vežu dušik” zamjenjuje se sljedećim:

„Površine s usjevima koji vežu dušik (po 1 m ²)	nije dostupno	1	1 m ² ”
---	---------------	---	--------------------

3. Dodaju se sljedeći retci:

„Površine s vrstom <i>Miscanthus</i>	nije dostupno	0,7	0,7 m ²
Površine s vrstom <i>Silphium perfoliatum</i>	nije dostupno	0,7	0,7 m ²
Površine zemljišta ostavljenog na ugaru za medonosne biljke (vrste bogate peludi i nektarom)	nije dostupno	1,5	1,5 m ² ”

PRILOG III

Prilozi VII. i VIII. Uredbi (EU) br. 1308/2013 mijenjaju se kako slijedi:

1. U Prilogu VII. dijelu II., točka 1. podtočka (c) druga alineja zamjenjuje se sljedećim:

„— ukupna alkoholna jakost može iznositi više od 15 % vol. za vina sa zaštićenom oznakom izvornosti proizvedena bez pojačavanja ili pojačana samo postupcima djelomičnog koncentriranja navedenima u Prilogu VIII. dijelu I. odjeljku B točki 1., pod uvjetom da je specifikacijom proizvoda u tehničkoj dokumentaciji dotične zaštićene oznake izvornosti dopuštena ta mogućnost;”

2. U Prilogu VIII. dijelu I. odjeljku A točka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. U godinama s iznimno nepovoljnim klimatskim uvjetima države članice mogu iznimno povisiti granice iz točke 2. za 0,5 % za dotične regije. Države članice obavješćuju Komisiju o svakom takvom povećanju.”

Izjave Komisije

O članku 1. – Ruralni razvoj

— Produljenje trajanja programa ruralnog razvoja

Rashodi koji se odnose na programe ruralnog razvoja za razdoblje 2014.–2020. odobrene u skladu s člankom 10. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1305/2013 i dalje će biti prihvatljivi za doprinos iz EPFRR-a ako se korisnicima isplati najkasnije do 31. prosinca 2023. Komisija će razmotriti nastavak potpore za ruralni razvoj nakon 2020. u kontekstu svojeg prijedloga za sljedeći VFO.

— Upravljanje rizicima

Komisija potvrđuje da namjerava revidirati funkcioniranje i učinkovitost instrumenata za upravljanje rizicima koji su trenutačno obuhvaćeni Uredbom (EU) br. 1305/2013 u kontekstu svojeg prijedloga za modernizaciju i pojednostavnjenje zajedničke poljoprivredne politike.

— Sankcije za Leader

Komisija potvrđuje da namjerava revidirati učinkovitost i proporcionalnost sankcija za Leader obuhvaćenih Provedbenom uredbom Komisije (EU) 809/2014.

O članku 2. – Horizontalna uredba

— Krizna pričuva

Komisija potvrđuje da će se funkcioniranje pričuve za krize u poljoprivrednom sektoru i povrat odobrenih sredstava povezanih s financijskom disciplinom kako je predviđeno u članku 25. i članku 26. stavku 5. Uredbe (EU) br. 1306/2013 revidirati u kontekstu priprema za sljedeći VFO kako bi se omogućila učinkovita i pravodobna intervencija u trenucima tržišne krize.

— Jedinstvena revizija

Komisija potvrđuje pristup jedinstvene revizije kako je potvrđeno u njezinu prijedlogu članka 123. nove Financijske uredbe. Komisija isto tako potvrđuje da postojeći pravni okvir za upravljanje i kontrolu poljoprivrednih rashoda uspostavljen Uredbom (EU) br. 1306/2013 već omogućuje takav pristup i da je primijenjen u strategiji revizije za razdoblje 2014. – 2020. Konkretno, ako se mišljenje tijela za ovjeravanje dano u skladu s člankom 9. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1306/2013 smatra pouzdanim, Komisija to mišljenje uzima u obzir pri ocjenjivanju potrebe za revizijom u predmetnoj agenciji za plaćanja.

O članku 3. – Izravna plaćanja

— Plan za proteinske kulture

Komisija potvrđuje da namjerava revidirati ponudu i potražnju za proteinske kulture u EU-u i razmotriti mogućnost razvoja „Europske strategije za proteinske kulture” u cilju daljnjeg poticanja proizvodnje proteinskih biljaka u EU-u na ekonomičan i ekološki način.

O članku 4. – Zajednička organizacija tržišta (ZOT)

— Dobrovoljni programi za smanjenje proizvodnje

Komisija potvrđuje da Uredba (EU) 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda već sadržava, u člancima 219. i 221., potrebnu pravnu osnovu koja omogućuje, ovisno o dostupnosti proračunskih sredstava, rješavanje tržišnih poremećaja i drugih specifičnih problema, među ostalim i na regionalnoj razini, s mogućnošću dodjele izravne financijske pomoći poljoprivrednicima. Osim toga, prijedlog Komisije da se Uredba (EU) br. 1305/2013 o potpori ruralnom razvoju dopuni sektorskim instrumentom za stabilizaciju dohotka omogućit će državama članicama da u svoje programe ruralnog razvoja uključe mogućnost da se poljoprivrednicima u određenim sektorima osigura nadoknada u slučaju znatnog smanjenja dohotka.

Nadalje, Komisija potvrđuje da je člankom 219. omogućeno da se u slučaju tržišnih poremećaja ili opasnosti od pojave istih uvedu programi kojima se potpora Unije dodjeljuje proizvođačima koji dobrovoljno smanje svoju proizvodnju, uključujući potrebne pojedinosti provedbe takvih programa (primjer: Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/1612, SL L 242 od 9.9.2016., str. 4.).

— Priznavanje transnacionalnih međustrukovnih organizacija

Komisija podsjeća da su pravila o proizvođačkim organizacijama transnacionalnih proizvođačkih organizacija za priznavanje, transnacionalnih udruženja proizvođačkih organizacija ili transnacionalnih međustrukovnih organizacija, uključujući potrebnu administrativnu suradnju predmetnih država članica, trenutačno utvrđena Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2016/232. Provedba i prikladnost tih pravila revidirat će se u kontekstu postupka modernizacije i pojednostavnjenja ZPP-a koji je u tijeku.

— Nepoštene trgovačke prakse

Komisija potvrđuje da je pokrenula inicijativu za lanac opskrbe hranom koja je sada u različitim fazama zadanima smjernicama za bolju regulativu. Donijet će odluku o mogućem zakonodavnom prijedlogu nakon okončanja tog postupka, ako je moguće u prvoj polovini 2018.

— Suradnja proizvođača

Komisija prima na znanje sporazum Parlamenta i Vijeća o izmjenama članaka 152., 209., 222. i 232. Komisija napominje da su izmjene koje su dogovorili Parlament i Vijeće sadržajne naravi i uključene bez procjene učinka kako je propisano točkom 15. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva. To dovodi do nepoželjne količine pravne i proceduralne nesigurnosti čiji učinak i posljedice nisu poznati.

Budući da izmjene Komisijinog izvornog prijedloga sve zajedno dovode do znatne promjene zakonodavnog okvira, Komisija sa zabrinutošću napominje da bi određene nove odredbe u korist proizvođačkih organizacija mogle ugroziti održivost i dobrobit malih poljoprivrednika i interes potrošača. Komisija potvrđuje svoju obvezu održavanja učinkovitog tržišnog natjecanja u sektoru poljoprivrede i potpunog ostvarivanja ciljeva ZPP-a utvrđenih u članku 39. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. U tom kontekstu Komisija napominje da je izmjenama koje su dogovorili suzakonodavci predviđena tek vrlo ograničena uloga Komisije i nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje u očuvanju učinkovitog tržišnog natjecanja.

Sveukupna suglasnost Komisije s prijedlogom „skupne” uredbe, uključujući izmjene koje su dogovorili Parlament i Vijeće, ne dovodi u pitanje bilo kakve buduće prijedloge koje bi Komisija mogla dati u tim područjima u kontekstu reforme zajedničke poljoprivredne politike za razdoblje nakon 2020. ni druge inicijative koje su namijenjene rješavanju određenih pitanja navedenih u tekstu koji su sada dogovorili Europski parlament i Vijeće.

Komisija žali zbog toga što suzakonodavci nisu na zadovoljavajući način riješili pitanje vrlo ograničene uloge Komisije i nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje u očuvanju učinkovitog tržišnog natjecanja te izražava zabrinutost zbog mogućih posljedica te ograničenosti na poljoprivrednike i potrošače. Komisija napominje da se pravni tekst mora tumačiti u skladu s Ugovorom, osobito u pogledu mogućnosti da Komisija i nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje interveniraju ako proizvođačka organizacija koja pokriva veliki dio tržišta želi ograničiti slobodu djelovanja svojih članova. Komisija žali što ta mogućnost nije jasno zajamčena u pravnom tekstu.

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR